

Landbruks- og matdepartementet

Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Politidirektoratet

Deres referanse:

Vår referanse:
21/107313 - 33Dato:
26.11.2021**Politidirektoratets høringssvar - Endring av lov om hundehold****Innledning**

Politidirektoratet viser til Landbruks- og matdepartementets høringsbrev av 1. september 2021. Høringsfristen er satt til 26. november 2021.

Politidirektoratet har forelagt høringen for samtlige politidistrikt, Kripes, Økokrim og Politihøgskolen.

Politidirektoratet har mottatt innspill fra Sør-Øst politidistrikt, Troms politidistrikt, Øst politidistrikt, Oslo politidistrikt, Innlandet politidistrikt og Økokrim. Mottatte innspill følger vedlagt dette høringssvaret. Politidirektoratet har gjennomgått de mottatte innspillene. Det redegjøres i det følgende for direktoratets syn.

Kort om Landbruks- og matdepartementets forslag

I høringsbrev fra Landbruks- og matdepartementet fremgår det at:

"Hundeloven har til formål å regulere sikkerhetsaspektet rundt hunder og hundehold. Med endringsforslaget ønsker departementet å oppnå en lov som i større grad bidrar til å forebygge at skader og ulemper relatert til hundehold oppstår, og å skape større forutsigbarhet. Loven har fått noen nye bestemmelser, og strukturen er noe endret for å tydeliggjøre de enkelte kravene.

Hundeholderen står nærmest til å styrke forebyggingen av uønskede hendelser i hundeholdet. Det er foreslått et kompetansekrav som innebærer at hundeholderen skal ha nødvendig kompetanse om hold og trening av hund, blant annet om hundens behov, naturlig atferd og bruksområde. Hundeholderen skal bruke kunnskapen om hunden til å forebygge at uheldige situasjoner eller skader oppstår."

Det vises til høringsbrevet i sin helhet. Politidirektoratet har i det følgende enkelte merknader til forslagene til regelverksendringer som er foreslått av departementet.

Politidirektoratet

Overordnede merknader

Politidirektoratets hørings svar er bygd opp etter høringsens struktur og oppbygning.

Politidirektoratet stiller seg på generelt grunnlag positive til at det foreslås endringer i hundeloven. Vi er positive til de endringene som fører til en lov som i større grad bidrar til å forebygge at skader og ulemper oppstår i forbindelse med hundehold. En lov som skaper større forutsigbarhet er enklere å forholde seg til, både fra hundeeiers perspektiv og ikke minst fra myndighetspersoner som skal utøve lovverket i praksis. Direktoratet vil videre påpeke at en ikke ønsker at endringene skal føre til en lavere sikkerhet for allmennheten enn den någjeldende hundeloven regulerer, jf. bl.a. rettstilstanden etter Høyesterettsdommene HR-2018-1057-A og HR-2018-1058-A. Det vises til høringsnotatet hvor det fremgår at ca. 5000 mennesker årlig blir bitt av hund slik at de trenger legebehandling. Et fåtall av disse tilfellene blir anmeldt og enda færre ender opp i rettssystemet. Det er også flere personer som i løpet av de siste 20 årene har blitt drept av hunder i Norge.

Det er hensiktsmessig at forslaget om endring har klarere definisjoner og at det legges vekt på forebygging og hundeholders ansvar for å unngå uheldige situasjoner. Det er hundeholder som står nærmest til å forebygge uønskede hendelser og vi støtter et kompetansekrav. De sakene politiet behandler etter hundeloven vil naturlig nok være av stor betydning for hundeeierne, og det er mye følelser involvert. Da er det viktig med likebehandling, og at man har tydelige og objektive momenter å vurdere de konkrete sakene etter. Forslaget om tvangsmulkt for hundeeiere som ikke følger opp politiets pålegg innebærer at det blir konsekvenser bak kravene som vi ikke har i dag. Det bør nedfelles nærmere regler rundt dette, jf. våre merknader til § 17 – politiets forebyggende virkemidler.

I høringsnotatets punkt 11 uttaler departementet at det tas sikte på å utarbeide en veileder til hundeloven som skal være til støtte for politiet, kommuner, statsforvalter og hundeholdere. Vi er enige med departementet i at det er behov for en veileder til hundeloven for å sikre bedre etterlevelse og lik praktisering. Gjennomgående i høringsnotatet legges det opp til at veilederen skal bidra til økt forutberegnelighet for hundeholdere og lik forvaltning av loven. Departementet uttaler selv i punkt 1.3.1.1 at de ser behov for en veileder som "tydeliggjør innholdet i de ulike bestemmelsene, og bidrar til en bedre etterlevelse og en mer enhetlig praktisering av bestemmelsene". Politidirektoratet mener denne veilederen må være tilgjengelig for enhver når eventuelle endringer av hundeloven trår i kraft.

Merknader til de ulike kapitler i lovforslaget

Kapittel 1 – Innledende bestemmelser

§ 2 – Definisjoner

Politidirektoratet er enig med departementet i at det er hensiktsmessig at flere begreper blir definert under § 2.

Bokstav b:

Barn blir i § 2 b definert som "personer under 12 år", dette er en videreføring av gjeldende definisjon. I forarbeidene til dagens hundelov fremgår det ikke hva som er begrunnelsen for at alderen er satt til 12 år, og departementet har heller ikke gått nærmere inn på dette i høringsnotatet. Det hadde vært ønskelig at det ble redegjort nærmere for hvorfor alderen er satt til 12 år. Eksempelvis er det i forslagets § 18 uttalt at det ved vurderingen av om en hund skal avlives eller omplasseres skal legges særlig vekt på om et barn er angrepet eller skadet. I høringsnotatet fremgår det at departementet ønsker å få frem at det er sårbarheten til den

som er angrepet/skadet som skal tillegges vekt. For å tydeliggjøre hvilke andre personer som bør anses som sårbare personer hadde det vært hensiktsmessig å vite om det er barnets fysiske størrelse, vurderingsevne eller andre forhold som gjør at barn under 12 år er særlig sårbare. Dette også i forhold til vurderingen ved angrep på personer over 12 år som kan anses som særlige sårbare så som eldre, syke m.fl.

Bokstav d og e:

Politidirektoratet er positive til at ordlyden endres fra "vesentlig skade" til "betydelig skade". Dette også for å tydeliggjøre et skille fra straffelovens definisjon av kroppsskade. Videre støttes også at definisjonen for betydelig skade på menneske og dyr blir definert hver for seg. Politidirektoratet mener det er uheldig at det i punkt 1 i bokstav d stilles krav om flere dype, punktformede sår. Ett slikt bitt som går dypt ned i muskulatur kan få alvorlige konsekvenser dersom bittet treffer på et sårbart sted. Politidirektoratet mener at departementet legger listen for høyt når det gjelder skade på mennesker. Hundeloven er en forebyggende sikkerhetslov. Politiet har erfaring med at selv et enkelt bitt kan forårsake stor skade og føre til alvorlige komplikasjoner for fornærmede.

Videre stilles det spørsmålstegn ved hvordan det skal kunne dokumenteres tydelig at "det har foregått med noe voldsomhet". Skal vurderingen baseres på en helsefaglig vurdering av bittet eller skal politiet vurdere dette ut fra om hendelsen hvor mennesket ble bitt fremstod som voldsom? Dette bør tydeliggjøres for å kunne oppnå departementets ønske om økt forutsigbarhet og likebehandling, og med hensyn til at vurderingen må kunne være praktiserbar for politiet.

Videre mener Politidirektoratet at ordet "rusker" i § 2 e. nr. 4 bør byttes ut med "rister".

I punkt 5 i bokstav d åpnes det for skjønn ved at "bitt på hode og hals" gjør at det skal mindre til for at kriteriene i de tre første punktene anses oppfylt. Slik dette er formulert åpnes det for en skjønnsmessig vurdering som potensielt gir grunnlag for ulik praktisering av bestemmelsen. Vi mener det bør vurderes om bitt på hode eller hals skal være et eget kriterium som utgjør betydelig skade på menneske, i stedet for å være et punkt som senker terskelen for at de andre punktene skal være oppfylt.

Alternativt kan "bitt på hode og hals" tas inn som et moment i de bestemmelsene hvor det likevel skal utøves skjønn når det kommer til valg av tiltak, eksempelvis i forslaget § 17 a om politiets inngrep ved akutt fare og § 18 om avliving eller omplassering av hund etter angrep eller skade på menneske.

Bokstav f og g:

Ettersom begrepet "angrep" blir benyttet i flere bestemmelser i loven er vi enig i at begrepet bør defineres. Angrep er i forslaget definert som "en målrettet bevegelse mot et annet dyr eller et menneske, der handlingen objektivt sett er egnet til å skremme eller skade". I punkt 7.1.1.4 under "Om endringsforslag til § 17 a" uttaler departementet at "Ordet «angrep» omfatter dermed alt fra bitt til glefsing, til at en hund griper tak i, hopper opp på eller truer noen. Angrep vil ikke omfatte hopping i forbindelse med hilsing og lek, bjeffing, og atferd som ikke gir et reelt grunnlag for frykt..." Politidirektoratet mener at det er viktig at tolkningen av begrepet presiseres, og på den måten skaper tydeligere rammer for den skjønnsmessige vurderingen.

§ 3 – Generelt aktsomhetskrav

Politidirektoratet støtter at det må være et generelt aktsomhetskrav i hundeloven. Det er avgjørende at hundeholdet er aktsomt, og at loven gir et utgangspunkt for hva som vil være å anse som aktsomt.

I punkt 2.3.1.5 i høringsnotatet fremgår det at det er viktig at hundeholderen velger en rase og størrelse på hunden som han eller hun har forutsetninger for å mestre, for å ivareta aktsomhetskravet. Dette mener vi bør komme frem i lovteksten slik at det fremgår tydelig for hundeholdere. Det bør stilles samme krav til kompetanse for den som midlertidig har ansvar for hunden som for hundeholderen. Det er ikke definert hvor lenge et midlertidig ansvar kan være, noe som tilsier at det kan vare over lengre tid. I de tilfeller hunden er overlatt til noen andre er behovet for at aktsomhetskravet opprettholdes like sterkt som når hunden er hos sin eier. I tillegg er ikke begrepet "nødvendige forutsetninger" definert i loven og det vil derfor være uklart hva som skiller dette begrepet fra "nødvendig kompetanse" som er definert i forslaget § 2.

Videre støttes departementets forslag om å legge til "Hundeholderen skal forsikre seg om at den som midlertidig får ansvar for hunden har de nødvendige forutsetninger for å utvise tilsvarende aktsomhet" i bestemmelsens første ledd. Av erfaring ser politiet at mange av de uønskede hendelsene som rammes av bestemmelsene i hundeloven skjer når hunden er overlatt til andre enn eier.

§ 3 a – Kompetanse

Departementet foreslår et krav om at hundeholder innehar "den kompetanse som er nødvendig for å ivareta aktsomhetskravet". I utgangspunktet mener Politidirektoratet at det er positivt med et kompetansekrav for hundehold og at dette potensielt kan virke forebyggende. Departementet ønsker ikke å lage en rigid definisjon på hva som er nødvendig kompetanse. Kompetanse vil ifølge departementet omfatte hundeholders kunnskap, ferdigheter og evner, og både real- og formell kompetanse inngår. Det vil ifølge departementet ikke bli stilt krav om kursbevis.

Det synes fornuftig at departementet ønsker å innføre et selvstendig kompetansekrav for hundeeier i ny § 3 a. Det er åpenbart at det er hundeeier som er nærmest til å styrke forebygging av uønskede hendelser i hundeholdet.

Bestemmelsen legger til rette for utstrakt skjønn når det kommer til hva en skal godta som kompetanse, hvordan kompetansen skal dokumenteres, hvordan dette skal vektlegges i hvert enkelt tilfelle og hvilken vekt mangelfull kompetanse skal tillegges. Direktoratet viser til at det vil være utfordrende for politiet å vektlegge hundeholderens kompetanse i vår praksis. Dersom kompetansekravet innføres som foreslått bør det som minimum gis tydelige retningslinjer for hvordan kompetansekravet skal håndheves slik at en ivaretar hensynet til likebehandling. Det bør fremgå av retningslinjene i hvilke tilfeller kompetansekravet skjerpes.

Politidirektoratet er enige i at økt kompetanse hos hundeeierne vil virke forebyggende og at det er viktig med hundeeiere som har forståelse for hva hundehold innebærer, men mener at kompetansekravet ikke er sterkt når det er opp til enhver å vurdere sin egen kompetanse. Hva den enkelte legger i "nødvendig kompetanse" er svært forskjellig og flere vil nok oppfatte seg selv som kompetent uten at de egentlig har noen utdanning eller mye erfaring med hund. Vi har forståelse for at det er vanskelig å sette et konkret krav til kompetanse eller gjennomføring av bestemte kurs, ikke minst fordi det er stor forskjell på ulike hunderaser, hva hunden skal brukes til osv., men vi mener bestemmelsen fort vil ende opp uten noen praktisk

betydning. Det blir som sagt vanskelig å vektlegge hundeholders kompetanse i praksis når det ikke foreligger klare krav. Dette kan kanskje avhjelpes ved at man kan pålegge hundeeier å bestå et offentlig godkjent kurs som et forebyggende virkemiddel etter § 17 dersom man mistenker at hundeeier ikke innehar nødvendig kompetanse. Tenker departementet å lage et nettkurs som hundeeier må gjennomføre for å tilegne seg nødvendig kompetanse?

Kapittel 2 – sikring av hunder

§ 4 – Alminnelige regler om sikring av hund. Vilkår for å la hund være løs

Departementet ønsker å korte ned ordlyden i hundeloven § 4 til det mest essensielle for å gjøre bestemmelsen mer anvendelig. Direktoratet mener at forslaget til ny ordlyd ikke i like stor grad som tidligere får frem aktsomhetskravet til hundeholder.

Politidirektoratet er positive til at det fremheves at det skal tas særlig hensyn til barn og andre hunder i tjeneste, men kravet om hund rundt barn (under 12 år) er endret fra:

"Hundeholderen skal vise særlig aktsomhet der det er barn, for å hindre slik kontakt mellom hund og barn som barnet eller voksne som følger barnet, ikke inviterer til, og for å forebygge at barn blir skremt. Om nødvendig skal hunden bli satt i bånd eller holdt tett inntil hundeholderen." til nytt forslag: "Det skal vises særlig hensyn overfor barn og andre hunder som utfører en tjeneste." Vi mener at lovgiver i større grad må synliggjøre hundeholders aktsomhetskrav med hensyn til barn. Vi har forståelse for at bestemmelsen bør kortes ned, men vi støtter ikke at den kortes ned på bekostning av klarhet om aktsomhetskravet rundt barn.

I departementets forslag er det skrevet at "hunder kan bare være løse under tilsyn og kontroll som i størst mulig grad forebygger og forhindrer skader eller ulemper for mennesker, husdyr, vilt eller eiendom". Direktoratet tolker bestemmelsen slik at departementet ved å nevne husdyr også gir et vern for andre dyr som bor i hus, eksempelvis hunder og katter.

§ 5 – Forbud mot å gå fra bundet hund

Politidirektoratet er enig i at innføring av et generelt forbud mot å binde hunden vil skape praktiske vansker for ansvarlige hundeholdere, men er enig med departementet i at en videreføring av nåværende bestemmelse i § 5 er riktig. Direktoratet mener også at den foreslåtte tilføyselen til nåværende bestemmelse: "Hundeholderen skal sørge for at det er tilstrekkelig avstand til å unngå utilsiktet kontakt med mennesker og dyr når disse passerer hunden.", fremstår som fornuftig. Departementet bør i tillegg vurdere å ha med et tidsaspekt i bestemmelsen som definerer hvor lenge det er forsvarlig å ha hunden bundet ute.

§ 6 – Sikring av hund ved båndtvang m.m

Det er viktig å sikre at kommunale forskrifter er vedtatt med tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag, spesielt når overtredelse av forskrift kan medføre straffeansvar.

§ 9. Unntak fra sikringsreglene

Forslag til § 9 bokstav d lyder: d) hund i aktiv oppsynstjeneste etablert med hjemmel i lov, herunder trening eller prøving for slik tjeneste.

Direktoratet viser til at ordlyden er noe uklar i forhold til vaktvirksomhet. Vi ser det ikke naturlig at denne hjemmelen favner vaktvirksomhetshunder og viser til vaktvirksomhetsregelverket.

Kapittel 3 – Løse hunder

§ 10 – Løse hunder

Politidirektoratet støtter departementets vurdering om at "enhver" fortsatt skal kunne oppta løse hunder. Dersom det settes begrensninger på hvem som har lov til å oppta en løs hund vil risikoen for uønskede hendelser som involverer hund øke.

Direktoratet er positive til endringen om at hundeholder kan varsles ved egnet kunngjøring istedenfor i avis. Dette kan f.eks. gjøres på mediesidene til politiet e.l.

Videre mener direktoratet det må fremgå tydelig av hundeloven § 26 hvem som skal dekke kostnadene ved forvaring av løs hund. Kostnadene for slik forvaring mener vi bør ligge hos hundeholderen, og dersom hunden er merket bør registrert eier være den som blir gjort ansvarlig dersom det ikke kan godtgjøres at det er en annen som har overtatt eierskapet.

Det bør imidlertid fremgå klart av en veileder hva, og hvor mye, politiet skal foreta seg for å få kontakt med registrert eier. Da det er mange hunder dette gjelder, må det ikke legges opp til for tidkrevende rutiner.

Departementet foreslår at fristen i nåværende § 10 på én uke, lempes noe på slik at ny ordlyd blir: "innen rimelig tid, dog ikke mindre enn en uke." Direktoratet er i utgangspunktet enige i at fristen kan utsettes noe lengre enn en uke, men påpeker at det kan bli utfordringer når "rimelig tid" skal vurderes, samt at et slikt løst begrep kan medføre ulik praksis i ulike politidistrikter. Vi støtter også at politiet må gjøre det som med rimelighet kan forventes dersom hunden er registrert i et egnet register som politiet har tilgang til.

Departementets vurdering om å beholde politiets mulighet til å avlive hund som er funnet støtter vi. Ikke alle hunder lar seg lett selge eller omplassere, og en plikt til omplassering/salg vil medføre stor ressursbruk og omfattende kostnader for staten. Vi bemerker at politiet alltid søker å omplassere der hunden er omplasseringsdyktig og at det vil være et fåtall av saker hvor man er nødt til å avlive.

Kapittel 4 – Ro og orden, antall hunder og merking av hunder

§ 13 – Merking av hunder

Politidirektoratet mener at det bør innføres et krav til merking av hund i hundeloven, og at det opprettes et sentralt register som politiet kan få innsyn i ved behov. Hovedparten av politiets hundesaker gjelder bortkomne hunder. Politiets arbeid med disse sakene vanskeliggjøres ofte ved at hunden ikke har chip, slik at det må brukes tid og ressurser på å spore opp eier. I flere av sakene må politiet konkludere med at vi ikke finner eier, noe som betyr at ansvaret for hunden, herunder kostnad for forvaring, faller på politiet. Obligatorisk merking av hund vil gjøre arbeidet i disse sakene svært mye enklere. Vi mener derfor at det bør etableres en ID-merkeordning.

I mange tilfeller blir uklarhet rundt eierforhold ofte brukt som et argument for å unnsnippe tiltak etter hundeloven. Krav til merking og opprettelse av sentralt register vil i stor grad fjerne slik uklarhet. Videre vil et krav om merking lette politiets arbeid med å identifisere hundens eier. Dette gjelder særlig i saker med løse hunder, men også hvor ukjent hund er involvert i en uønsket hendelse når eier ikke er til stede. I de tilfeller løse hunder blir opptatt av politiet og de ikke er merket, bør politiet kunne pålegge merking på eiers kostnad før hund utleveres. Enhver ansvarlig hundeeier bør ha egeninteresse i å merke hunden for å unngå at hunden kommer på avveie og unngå at hunden potensielt blir solgt, omplassert eller avlivet. Det bør også fremgå av lovbestemmelsen hvem som er ansvarlig for at de registrerte opplysningene

oppdateres ved eventuelt eierskifte. Det vil være naturlig at dette ansvaret tilfaller den som avhender hunden.

Kapittel 5 – Personers rettigheter og plikter i nøds- og faresituasjoner

§ 14 – Inngrep på stedet mot hund som jager eller angriper mv.

Direktoratet viser til merknader om definisjonen av begrepet "angrep" ovenfor under § 2.

Både i den nåværende hundeloven og i forslaget til ny hundelov er det i § 14 tredje ledd bokstav a siste setning skrevet "Dette fritar ikke den som helt eller delvis har provosert et angrep, fra straffansvar eller erstatningsansvar". Politidirektoratet foreslår at dette endres til at den som har "fremprovosert et angrep" ikke fritas. Vi mener dette viser tydeligere at det må foreligge en viss subjektiv skyld fra den som har provosert hunden for at han eller hun skal ha et straffansvar eller erstatningsansvar. Det er klart at mange handlinger som mennesker utfører vil kunne provosere en hund, men ikke alle handlinger bør likevel gjøre at fornærmede får straff- og erstatningsansvar. For eksempel vil det for mange hunder være provoserende med høye lyder, uten at vi kan si at en fotballdommer uten videre får straffeansvar dersom han blåser i fløyta under en kamp slik at en hund blir provosert og går til angrep. Videre mener vi at "fremprovosert" er mer i tråd med vanlig ordbruk og at det gjør bestemmelsen lettere å forstå for enhver. Vi bemerker at bestemmelsens tredje ledd ikke er inndelt i tre bokstaver i forslaget, men ut fra sammenheng og referansen til § 14 tredje ledd bokstav b i § 15 antar vi at dette skal gjøres.

§ 15 – Hund som utgjør klar fare for husdyr og tamrein

Politidirektoratet foreslår at § 15 første punktum flyttes til kapittel 3 om løse hunder og opprettes som § 10 a. Dersom reglene om muligheten til å oppta løse hunder er samlet vil det gjøre loven mer oversiktlig og ryddig. Muligheten for å avlive hunden på stedet bør imidlertid fremgå av kapittel 5. Eventuelt bør det innføres en henvisning i § 10 til § 15 slik at det fremgår tydelig at det også er regulering av løs hund i kapittel 5.

Kapittel 6 – Sikringstiltak mot problematisk hundehold

§ 17 – Politiets forebyggende virkemidler

Politidirektoratet er enige med departementet om at det ikke vil være forholdsmessig bruk av ressurser å involvere sakkyndig før vedtak om forebyggende tiltak fattes. Videre er vi enige i at det bør være en lav terskel for politiet for å gripe inn med forebyggende tiltak etter § 17 i situasjoner der hunder opptrer truende. Dersom det skal brukes sakkyndig i slike saker og saksgangen blir lengre, vil det i noen tilfeller antagelig være nødvendig å ta hunden i midlertidig forvaring frem til det foreligger sakkyndigvurdering for å verne om enkeltpersoners eller allmennhetens sikkerhet eller trygghet. For øvrig støttes det at mulige forebyggende tiltak listes opp for å gjøre bestemmelsen mer oversiktlig.

Det er også positivt at det fremgår at listen ikke er uttømmende. Vi mener imidlertid at det bør fremgå av bestemmelsen at det skal være lav terskel for politiet til å gripe inn med forebyggende tiltak for å forebygge problematisk hundehold. Politidirektoratet er også positiv til at det åpnes for å ilegge hundeholder tvangsmulkt for å få hundeholder til å etterleve gitte pålegg. Politiet opplever at forvaltningen har begrenset mulighet til å følge opp at påleggene blir fulgt opp av hundeeier og mener dette vil være et godt verktøy for å sikre at tiltakene gjennomføres. Vi anser det som en forutsetning at det gis tydelige retningslinjer om bruken og utformingen av tvangsmulkt for å sikre likebehandling. I tillegg bemerker vi at dette er et nytt saksbehandlingsskritt for politiet, som vil kreve ytterligere ressurser. Politiet opplever at det kan være vanskelig å kontrollere hvorvidt gitte pålegg overholdes og at det er et system

basert på tillit. I praksis opplever politiet at brudd på pålegg blir kjent for politiet via informasjon fra tidligere fornærmede, eller ved at det skjer nye uønskede hendelser med samme hund som blir meldt til politiet.

Direktoratet viser til at det i mange tilfeller allikevel er nok å gi en advarsel til hundeholder som forebygging av uønskede hendelser. Virkemidlene må vurderes ut fra opplysningene i hver enkelt sak.

§ 17 a – Politiets inngrep ved akutt fare

Politidirektoratet støtter departementets vurdering om å skille ut hjemmelen for å avlive hunden på stedet i en egen bestemmelse. Det fremstår mer oversiktlig når de forebyggende tiltakene og inngrep ved akutt fare er fremstilt hver for seg. Videre er vi enige i at et slikt hastevedtak om avlivning bør stadfestes skriftlig i etterkant.

Politidirektoratet støtter departementets vurdering om at avlivning gjennom hastevedtak kun skal gjelde den eller de hundene som har forårsaket skaden dersom det kan sannsynliggjøres at eventuelle andre hunder som var til stede ikke var med på angrepet.

Departementet foreslår å oppheve nåværende § 17 femte ledd og innføre klagerett for hastevedtak om umiddelbar avlivning. Direktoratet støtter ikke departementet her. Direktoratet viser til at vedtak om umiddelbar avlivning er forbeholdt de mest alvorlige og grove tilfellene. Det kan i disse tilfellene i stedet gjøres en legalitetskontroll av saken. I de aller fleste hundesakene blir hundene innbrakt til kennel, og eier av hunden blir deretter forhåndsvarslet om vedtak/omplussing og gitt frist til å inngi tilsvaret. Slik vi ser det er rettsikkerheten opprettholdt ved at disse sakene blir grundig vurdert før vedtak.

§ 18 – Avlivning eller omplussing av en hund etter angrep eller skade på menneske

Politidirektoratet støtter den strukturelle endringen som gjøres ved å skille angrep/skader på mennesker og dyr i hver sin bestemmelse, henholdsvis §§ 18 og 18 a. Vi er positive til at det gjøres en oppstilling av momenter det skal legges særlig vekt på.

Departementet har i høringsnotatet fremhevet at uklare begreper har ført til vilkårlige tolkninger og dermed lite forutberegnelighet for befolkningen. Direktoratet støtter departementets vurdering i å innføre tydeligere begreper slik at en får en mer enhetlig tolkning av bestemmelsen. Ettersom definisjonene i § 2 henger nært sammen med denne bestemmelsen er det behov for presiseringer av flere av definisjonene for å skape likebehandling. Konkrete holdepunkter/momenter vil nok som nevnt kunne effektivisere politiets saksbehandling i hundesaker.

Politidirektoratet støtter forslaget om at en hund som har påført et menneske betydelig skade normalt bør avlives. Når det kommer til vår vurdering av definisjon av begrepet "betydelig skade" viser vi til redegjørelsen under § 2.

I bokstav b fremgår det at det skal tillegges særlig vekt om det er et barn som er angrepet eller skadet. I høringsnotatet uttaler departementet at bokstav b skal vise at skadelidtes sårbarhet kan tillegges vekt i vurderingen. Vi er positive til at dette skal tillegges særlig vekt, men dersom departementet mener at også andre sårbare personer skal omfattes bør det presiseres i forarbeidene, eventuelt i en veileder.

Videre fremgår det av forslaget bokstav d at det skal legges særlig vekt på den risiko hunden og hundeholdet kan antas å medføre i fremtiden. Politidirektoratet viser til informasjon overlevert lovarbeidsgruppen i forbindelse med spørsmålet om en hund som har bitt en gang er mer tilbøyelig til å gjøre det igjen. Direktoratet henviser til at dette er omtalt i teorien og erfart i praksis. Når det gjelder teori vises det til det som er skrevet rundt assosiative memory (minnesbilder på norsk), jf. verk av bl.a. B.F. Skinner og Ivan Pavlov. I tillegg vises det til et meget grundig verk om assosiative memory skrevet av Yuriy V. Pershin and Massimiliano Di Ventra "Experimental demonstration of associative memory with memristive neural networks".

Videre vises det til uttalelse innsendt lovarbeidsgruppen fra dyrlege gjennom mange år for politiet i Oslo, Danmark og Schleswig-Holstein politi i Tyskland, Hans Peter Ruwald: "Som dyrlæge har jeg igennem mange år (jeg har været dyrlæge siden juni 1978) og kun beskæftiget mig med hunde, erfaret at hunde, der en gang har vist uønsket adfærd for eksempel ved aggressivitet/overfalde/ bide eller lignende, næsten altid vil gøre det igen, i det hunden har skabt et minnesbilde hvor den i en given situation har haft succes med sin handling. Der vil efter min mening absolut være bestyrket mistanke om at en sådan hund vil vise aggressiv opførsel og bide/overfalde igen."

Politidirektoratet mener derfor at det i vurderingen må legges vekt på at en hund som har bitt en gang lettere vil kunne bite igjen.

Når det gjelder § 18 første ledd bokstav c viser vi til det vi har skrevet om punkt 6.1 i høringsnotatet under kapittel 5, § 14 vedrørende bruken av orden "fremprovosert". Direktoratet stiller seg skeptisk til bruk av sakkyndige i alle saker etter § 18. Basert på den erfaring vi har med hundesaker mener vi det er grunn til å tro at de aller fleste vil kreve en sakkyndig vurdering av hunden. Dette vil gjøre at sakene tar lengre tid, økt ressursbruk og økt belastning for hunder som eventuelt blir stående lenger i forvaring. I klare saker med "betydelig skade" ser vi det som en unødvendig bruk av ressurser og en ekstra belastning for hunden. Videre kan det bli vanskelig å vekte vurderingene opp mot hverandre dersom politiet og den hundesakkyndige kommer til forskjellig resultat. Direktoratet er enig i departementets endringsforslag i at en hund som har påført et menneske betydelig skade normalt bør avlives. Det kan som nevnt være unntak, jf. bl.a. en sak fra Oslo politidistrikt. Her hadde en hund bitt en person og påført vedkommende betydelig skade, men det viste seg at fornærmede ved et uhell hadde satt stolbenet på poten til hunden. Hunden hadde ellers et godt gemytt og kunne vanskelig lastes for handlingen.

Et forslag er at i sakene med "betydelig skade" skal det i utgangspunktet ikke innhentes sakkyndig vurdering dersom ikke politiet anser det som nødvendig for sakens opplysning. Dersom det ikke er betydelig skade kan en sakkyndig vurdering gi politiet et viktig verktøy dersom de er i tvil om det er riktig å avlive hunden og vil sikre hensynet til sakens opplysning. Dette mener vi også er i tråd med utgangspunktet om at hunder som har påført et menneske betydelig skade normalt "bør" avlives. I saker med mindre skadeomfang, altså skade som faller utenfor "betydelig skade" etter loven, vil det som regel være større tvil om vilkårene for avlivning eller omplassering er oppfylt, og vi mener det er mer hensiktsmessig å bruke tid og ressurser på å få en vurdering av sakkyndig i disse tilfellene.

Det bør i så tilfelle være tydelige rammer for hvordan en slik vurdering skal utføres. Vi er av den mening at den hundesakkyndige bør være oppnevnt av departementet for å sikre at de har tilstrekkelig kompetanse som f.eks. en veterinær med etterutdanning innen hundeatferd og atferdsproblemer. Disse vil nødvendigvis ha et bedre grunnlag for å vurdere de skader som

er påført i tillegg til atferden til hunden. Det må være klare retningslinjer for hva den sakkyndige skal vurdere. Det bør fremgå av retningslinjene at den sakkyndige skal gi en anbefaling om det er nødvendig med tiltak og eventuelt hvilke tiltak. Kostnadene til sakkyndig bør ligge hos ansvarlig hundeholder.

Dersom det innføres et kompetansekrav til hundeholder mener Politidirektoratet at den sakkyndige bør kunne vurdere om hundeholder har den nødvendige kompetansen som trengs for å overholde aktsomhetskravet for den aktuelle hunden. Dette vil kunne spille inn på politiets vurdering av hvilke tiltak som er nødvendig. Dersom hendelsen ikke kan lastes hunden, men manglende kompetanse hos hundeholder, vil omplassering kunne være et aktuelt tiltak. I slike tilfeller bør politiet ha mulighet til å pålegge hundeholder å oppnå den nødvendige kompetansen for å kunne fortsette hundeholdet.

Det vil være en fordel om departementet klargjør, ev. i en veileder, hva som ligger i begrepet "hundens nytteverdi" i bokstav e. Det er i dag noe uklart hva som skal til for å omfattes av dette begrepet. Politidirektoratet opplever at dette er et moment som ofte brukes i tilsvar og i klager over vedtak fra hundeeier, og mener derfor at en presisering av begrepet vil gjøre arbeidet med vedtaksutforming og klagesaksbehandling enklere.

Når det kommer til vurdering etter første ledd bokstav f som skal gjennomføres av autorisert veterinær, bør det fremgå at slik vurdering gjøres for hundeholderens regning. I tillegg bør det gis retningslinjer for om slik undersøkelse skal gjennomføres i alle tilfeller der det gjøres en vurdering etter § 18 eller om det kun skal gjøres dersom hundeholderen krever det.

I forslaget til ny § 18 fremgår det av tredje ledd siste setning at vurderinger av hundens helse, skal utføres av autorisert veterinær. Det fremgår imidlertid ikke, verken av ordlyden eller av høringsnotatet, i hvilke tilfeller slik dokumentasjon skal fremlegges, hvem som har ansvar for å innhente dette og hvem som skal betale kostnadene. Vi foreslår at det tillegges en setning i tredje ledd om at slike vurderinger er opp til hundeholder å fremlegge og at også disse vurderingene gjøres for hundeholders regning.

§ 18 a – Avlivning eller omplassering av hund etter angrep eller skade på tamrein, husdyr, hjortevilt eller andre hunder

Det foreslås en ny § 18 a annet ledd om vedtak om avlivning eller omplassering ved ensidig angrep på andre hunder eller kjæledyr. Ved vurderingen skal det etter bokstav b legges vekt på om hunden kan fryktes å angripe og skade samme eiers dyr på nytt. Direktoratet foreslår at det heller ses hen til om hunden kan fryktes å angripe og skade andre hunder eller kjæledyr på nytt, og ikke begrense dette til samme eiers dyr. Direktoratet viser til at unntaket "dersom ikke det skadete dyret urettmessig var kommet inn på eiendom som hundeholderen disponerer" er for uklart. Begrepet urettmessig bør forklares nærmere. Hund brukt i innbruddsøymed vil urettmessig ha kommet inn på eiendom. En hund som kommer inn på eiendom uten invitasjon bør derimot ikke komme innenfor unntaket.

Politidirektoratet mener det bør fremgå av hundeloven at politiet kan pålegge hundeeier å få gjennomført saueaversjonstrening, og kreve dokumentasjon på at slik trening er bestått. Dette bør fremgå av listen over forebyggende tiltak som fremgår i endringsforslaget til § 17.

§ 19 – Farlige hunder

Politidirektoratet er enig med departementet om at det fortsatt er hensiktsmessig å ha en forskriftshjemmel om forbud mot visse raser. Det er et faktum at noen raser er utfordrende å håndtere og har uforholdsmessig stort skadepotensiale.

I § 19 fjerde ledd fremgår det at politiet kan ta i forvaring og kreve utført en kyndig undersøkelse av hundens atferd mv., og at det er politiet som skal fastsette hvem som skal undersøke hunden. Vi mener at departementet må fastsette hvem som skal utføre slik undersøkelse og det bør som et minimum fremgå tydelig hvilken kompetanse den kyndige må inneha. Det bør også fremgå at det ikke er anledning for hundeholderen til å be om fornyet vurdering.

§ 22 - Forbud mot at en person skal ha med hund å gjøre

Dette er en viktig bestemmelse for å sikre allmennheten mot uforsvarlig hundehold, samt å beskytte hunder som er gjenstand for belastende hundehold. Direktoratet har ingen innsigelser til at forbudets lengde reduseres fra tre til to år. Det er fornuftig at forbudet kan gjøres varig der forbudet ikke overholdes og det er gjentatte brudd på hundelovgivningen.

Det vises videre til at § 22 foreslås endret bl.a. ved at departementet fjerner flere situasjoner der politiet kan nedlegge slikt forbud. Vi støtter de foreslåtte endringene og er enig med departementet i at flere av situasjonene i nåværende lov (manglende merking av hund og flere hunder enn tillatt) fremstår som unødig strenge. Det kan allikevel tenkes tilfeller der det bør gjøres forbud mot hundehold dersom en persons hund(er) går ulovlig løs(e). Dette bør nedtegnes i paragrafen.

Kapittel 7 – Administrative virkemidler, straff og erstatningsansvar

§ 24 – Politiets forvaring, omplassering, salg og avliving av hund

Etter endringsforslaget § 24 første ledd bokstav b kan politiet ta hånd om en hund dersom vilkårene i §§ 18, 19 eller 20 er til stede. Hunden kan da holdes i forvaring inntil saken om salg, omplassering, utførsel eller avlivning er endelig avgjort. Politidirektoratet mener det bør være adgang til å ta hunder i forvaring inntil saken er endelig avgjort også dersom vilkårene i § 18 a er til stede. Etter det vi kan se nå åpner forslaget kun for at hunden kan tas i forvaring etter § 17 og da vil politiet kun ta hunden i "midlertidig forvaring".

Etter forslagets § 17 som omhandler politiets forebyggende virkemidler fremgår det av annet ledd bokstav g at politiet kan ta en hund i midlertidig forvaring om nødvendig. Politidirektoratet mener rammene for midlertidig forvaring bør fremgå av § 24.

§ 24 a – Overtredelsesgebyr

Politidirektoratet viser til at det foreslås innføring av et nytt overtredelsesgebyr i ny § 24 a. Bakgrunnen er å styrke det forvaltningsmessige sporet fremfor straffespolet ved å gi overtredelsesgebyr bl.a. ved brudd på ro og orden, antall hunder, båndtvang mv. Denne myndigheten skal legges til politiets forvaltningsenheter og vil reguleres ytterligere i forskrift. Politiet har som kjent i dag ikke virkemidler til å ilegge gebyr ved forvaltningsmessige brudd på hundeloven og Politidirektoratet er enig i at overtredelsesgebyr kan være et nyttig virkemiddel for blant annet brudd på båndtvangsbestemmelsen. Direktoratet er enig med departementet i at det er mer hensiktsmessig å styrke det forvaltningsmessige sporet, fremfor straffespolet i hundesaker. Det vil innebære en lettelse for straffesakskjeden og kan være vel så effektivt. Et overtredelsesgebyr er mindre inngripende, men vil være et incitament til å etterleve pålegg.

Det bemerkes at det er viktig for forutberegneligheten, rettssikkerheten til hundeholder og likebehandling, at bestemmelsene i forskriften gir konkrete anvisninger på hvilke overtredelser som gir grunnlag for gebyr og en opplisting av gebyrets størrelse i forhold til overtredelsen samt en øvre grense for gebyret. Vi bemerker dessuten at også dette er en ny oppgave for politiets forvaltningsenheter og innebærer behov for mer ressursbruk i politiet.

§ 25 Saksbehandling, overprøving og iverksetting av vedtak

Departementet har foreslått å fjerne muligheten til å iverksette vedtaket straks dersom hundeeier ikke betaler kostnadene ved forvaring. Dette på bakgrunn av at det kan fremstå uhensiktsmessig sett i lys av endringsforslaget i § 26. Direktoratet er ikke enig i denne endringen. Etter politiets erfaring er det ofte at hundeeier ikke har betalingsevne og at det heller ikke er midler å ta utlegg i. Hvis man fjerner muligheten til å iverksette vedtaket når hundeeier ikke betaler, vil politiet ende opp med høye kostnader i forbindelse med forvaring av hunden dersom vedkommende klager på vedtaket. Dette kan medføre at andre poster på politiets budsjett blir skadelidende eller dersom det ikke er rom på budsjettet, at farlige hunder blir værende i samfunnet med den trusselen det utgjør for mennesker og dyr.

§ 26 – Ansvar for kostnader

I bestemmelsens første ledd fremgår det at "Tiltak etter hundeloven kan gjennomføres for hundeholderens regning." Det foreslås med dette at ansvaret for kostnader forbundet med forvaring av hund endres fra en "skal"-bestemmelse til en "kan"-bestemmelse.

Politidirektoratet er enig i at hundeholder må stå for kostanden ved gjennomføring av tiltak etter hundeloven i og med at hundeholderen er nærmest til å være ansvarlig for sin hund. Det bør imidlertid tydeliggjøres i bestemmelsen hvilke kostnader hundeholder er ansvarlig for, herunder forebyggende tiltak, forvaringskostnader, kostnader ved undersøkelse av sakkyndig, kyndige og veterinær o.l. Videre mener vi at hovedregelen bør være at hundeholder er ansvarlig for kostnadene, og at det således ikke bør være en kan bestemmelse. Det bør heller presenteres et unntak fra hovedregelen hvor det fremgår at det offentlige står for videre kostnad dersom saksbehandlingstiden går ut over seks måneder og dette skyldes politiet. Politidirektoratet stiller videre spørsmål ved hvordan en uenighet om kostnader mellom hundeholder og politiet skal avgjøres i de tilfeller der man ikke har utleggsgrunnlag.

Vi støtter departementets forslag om at 70% av oppstillingskostnadene skal anses som en del av hundeholders saksomkostninger dersom vedtak om avlivning kjennes ugyldig i retten.

§ 28 Straff

Politidirektoratet støtter de foreslåtte endringene i bestemmelsen om straff. Departementet ber særlig om innspill på om angrep på mennesker og dyr bør differensieres i bestemmelsen. Direktoratet finner det rimelig at disse tilfellene ikke sidestilles, og ser at det er hensiktsmessig med en slik differensiering. Angrep på mennesker bør sees på som en mer alvorlig hendelse.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet mener at det er vanskelig å kvantifisere endringer i ressursbruken hos politiet. Det antas imidlertid at tydeligere bestemmelser og klarere skjønnsmessige begreper vil medføre enklere saksbehandling i politiet. Politidirektoratet viser til at endringene i loven med økte tiltak rundt forebygging vil føre til økt ressursbruk i forvaltningsdelen av politiet. Det antas at presset mot straffesakskjeden vil kanskje kunne lettes noe, men direktoratet mener at endringene får relativt store administrative og økonomiske konsekvenser for politiet i arbeidet med hundesaker. Med endringene vil det bli flere tiltak å iverksette og flere vurderinger som må foretas av den enkelte saksbehandler. Det vil også bli flere

saksbehandlingsskritt å foreta i hundesaker som igjen medfører økt behov for saksbehandlerkapasitet. Vi peker særlig på at det foreslås at politiet skal innhente sakkyndige vurderinger før vedtak om avliving fattes (dersom det kreves av hundeholder) og at disse ekstra saksbehandlingsskrittene vil kreve mer ressurser i politiet. Vi peker også særlig på forslag om innføring av tvangsmulkt fra politiet. I tillegg er det en ny oppgave å ilegge overtredelsesgebyrer i hundesaker. Dette er nye saksbehandlingsskritt for politiet som vil kreve både opplæring internt og ekstra ressurser for å følge opp. Samlet vil endringene få administrative og økonomiske konsekvenser for politiet.

Med hilsen

Olav Kjetil Moe
Fung. seksjonssjef

Kristin Munthe-Kaas
Saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandler:
Seniorrådgiver Heidi Keseler Venner

Vedlegg:

Høringsinnspill - Forslag om endring av lov om hundehold - Oslo politidistrikt
Høringsinnspill - Forslag om endring av lov om hundehold - Øst politidistrikt
Høringsinnspill - Forslag om endring av lov om hundehold - Troms politidistrikt
Høringsinnspill - Forslag om endring av lov om hundehold - Økokrim
Innspill til forslag om endring av lov om hundehold - Sør-Øst politidistrikt

Fra: politidirektoratet@politiet.no
Sendt: 29. november 2021 09:15
Til: Postmottak LMD
Emne: Politidirektoratets høringssvar - Endring av lov om hundehold
Vedlegg: Politidirektoratets høringssvar - Endring av lov om hundehold.pdf;
Høringsinnspill - Forslag om endring av lov om hundehold - Oslo
politidistrikt.pdf; Høringsinnspill - Forslag om endring av lov om
hundehold - Troms politidistrikt.pdf; Høringsinnspill - Forslag om endring
av lov om hundehold - Øst politidistrikt.pdf; Høringsinnspill - Forslag om
endring av lov om hundehold - Økokrim.pdf; Innspill til forslag om endring
av lov om hundehold - Sør-Øst politidistrikt.pdf

Vedlagt følger Politidirektoratets høringssvar - Endring av lov om hundehold. Dokumentet er allerede sendt Landbruks- og matdepartementet pr. epost 26.11.2021. På grunn av nedetid i Politidirektoratets saksbehandlingssystem oversendes dokumentet på nytt med tilhørende vedlegg.

Arkivreferanse:#74f37f7ffc9e4d09adae7a0dac41edf82013669962#ACOS.WEBSAK#

Politidirektoratet**OSLO POLICE DISTRICT**Deres referanse:
21/980

Vår referanse:

Sted, dato
Oslo, 25. november 2021**HØRING – ENDRING AV LOV OM HUNDEHOLD (Hundeloven)**

Det vises til høringsbrev fra Det kongelige landbruks- og matdepartementet av 1. september 2021 med frist for innspill 26. november 2021.

Høringen er besvart av Felles enhet for utlending og forvaltning (FUF) ved Oslo politidistrikt (OPD). FUF har i dag saker etter hundeloven i sin portefølje. Sakene behandles både i straffesporet og i forvaltningsporet i forbindelse med uønskede hendelser omkring hundehold i Oslo, Asker og Bærum. Det er hovedsakelig lagt vekt på de problemstillinger som naturlig faller inn under vårt mandat. Nedenfor følger en punktvis redegjørelse der OPD mener det er hensiktsmessig å kommentere.

Innledning

OPD er positive til endringer som fører til en lov som i større grad bidrar til å forebygge at skader og ulemper oppstår i forbindelse med hundehold. En lov som skaper større forutsigbarhet er enklere å forholde seg til, både fra hundeeiers perspektiv og ikke minst fra myndighetspersoner som skal utøve lovverket i praksis.

OPD er enig i at det er hundeholder som står nærmest til å forebygge uønskede hendelser og støtter et foreslått kompetansekrav. Forslaget om tvangsmulkt for hundeeiere som ikke følger opp politiets pålegg innebærer at det blir konsekvenser bak kravene som vi ikke har i dag. OPD er umiddelbart usikker på om alle foreslåtte endringer vil føre til færre saker og enklere saksbehandling. Dette vil kommenteres under de enkelte punktene.

Punkt 1.3.1.1 veileder til hundeloven

OPD er av den oppfatning at en slik veileder er helt nødvendig. Den vil trolig fungere som en veiviser og støtte i det offentliges behandling av hundesaker, hvilket vil sikre en mer enhetlig praksis i hele landet.

Oslo politidistrikt

Seksjon for utlendingsforvaltning
Post: Postboks 8101 Dep, 0032 OSLO
Schweigaardsgate 15b

Tlf: 22 34 21 00

Org. nr.: 961398142
Giro: 7694.05.08319
www.politi.no

Punkt 2.2.4 Behovet for lovendring § 2

OPD er enig med departementet at det er hensiktsmessig at flere begreper blir definert under § 2.

Punkt 2.2.5 Departementets vurderinger

Departementet foreslår blant annet på å skille/nyansere mellom skader på dyr og mennesker hvilket OPD er veldig positive til. Det synes imidlertid som om det etter lovendring skal mere til for at det skal oppstå *betydelig skade* og at departementet muligens legger listen noe høyt i forhold til mennesker. Det vises til pkt. 1 "*flere dype, punktformede sår, som når dypt ned i underhuden eller penetrerer ned i muskulatur; og det skal tydelig fremgå, at det er tale om flere bitt*". OPD imidlertid erfaring med at selv ett enkelt dypt bitt kan forårsake stor skade og føre til alvorlige komplikasjoner for fornærmede.

Når det gjelder betydelig skade på dyr er OPD enig i kriteriene departementet har foreslått.

OPD ser også viktigheten av at det sikres dokumentasjon på skadeomfanget ved bilder og illustrasjonsmapper. Dette er viktige bevis i straffesak og ev. erstatningssak og ikke minst i en vurdering om hunden bør avlives.

OPD er positive til at departementet går nærmere inn på begrepet "angrep" i en ny bokstav f. Vår erfaring er som departementets at begrepet tolkes ulikt og at en presisering vil gjøre det enklere å vurdere hundens handling.

Punkt 2.3.1.5 Departementets vurderinger ny § 3 a

Det synes fornuftig at departementet ønsker å innføres et selvstendig kompetansekrav for hundeeier i ny § 3 a. Det er åpenbart at det er hundeeier som er nærmest til å styrke forebygging av uønskede hendelser i hundeholdet. OPD støtter departementet forslag om å legge til "*Hundeholderen skal forsikre seg om at den som midlertidig får ansvar for hunden har de nødvendige forutsetninger for å utvise tilsvarende aktsomhet*" i bestemmelsens første ledd. Av erfaring ser OPD at mange av de uønskede hendelsene som rammes av bestemmelsene i hundeloven skjer når hunden er overlatt til andre en eier.

Det er noe usikkert fra denne side hvordan et kompetansekrav vil etterleves og ikke minst kunne kontrolleres dersom en ikke pålegger en obligatorisk test eller kurs i forbindelse med et hundehold.

Punkt 3.1.1.5 Departementets vurdering

OPD er veldig positive til at departementet vil tydeliggjøre hvilke krav som stilles til hundeholder når hunden skal være løs. OPD stiller seg bak departementets vurderinger knyttet til dette punktet både med hensyn til aktsomhetskravet og hundens skadepotensiale.

3.2 Hundeloven § 5 Forbud mot å gå fra bundet hund

3.2.1.4 Departementets vurderinger

OPD er enig i at innføring av et generelt forbud mot å binde hunden vil skape praktiske vansker for ansvarlige hundeholdere, men er enig med departementet i at en videreføring av nåværende bestemmelse i § 5 er riktig. OPD mener også at den foreslåtte tilføyelsen til nåværende bestemmelse: *"Hundeholderen skal sørge for at det er tilstrekkelig avstand til å unngå utilsiktet kontakt med mennesker og dyr når disse passerer hunden."*, fremstår som fornuftig. Departementet bør i tillegg vurdere å ha med et tidsaspekt i bestemmelsen som definerer hvor lenge det er forsvarlig å ha hunden bundet ute.

4.1 Hundeloven § 10 Løse hunder

OPD støtter departementets forslag om å videreføre bestemmelsen om at enhver kan oppta løse hunder for å unngå at de kommer til skade. Videre mener OPD at tilføyelsen som er foreslått i første ledd annet punktum for å sikre at dette skjer på en trygg, og skånsom måte fremstår som fornuftig.

7.1 § 17 Umiddelbare politiltak for å vareta sikkerheten og tryggheten til enkeltpersoner, allmennheten og dyr

7.1.1.5 Departementets vurderinger

OPD støtter departementets vurderinger i at virkemidlene i § 17 skal brukes i akutte situasjoner og at sakkyndig involvering ikke er et forholdsmessig tiltak i disse tilfellene. Det må være en lav terskel for at politiet kan gripe inn med forebyggende tiltak i situasjoner hvor hunder opptrer truende.

OPD opplever også i praksis at det i mange tilfeller er nok å gi en advarsel til hundeholder slik departementet skriver. Virkemidlene vurderes i hver enkelt sak, og i noen tilfeller er det nødvendig med mer inngripende pålegg, som for eksempel utvidet båndtvang og munnkurv for å beskytte allmenheten.

OPD støtter endringsforslaget i § 17 tredje ledd. Det er viktig at politiet kan iverksette tiltak dersom en hundeholder unnlater å gjennomføre pålegg eller forbud.

Det er positivt at departementet foreslår å innføre tvangsmulkt dersom en hundeholder unnlater å etterkomme enkeltvedtak innen en fastsatt frist. Det er åpenbart at det vil tvinge de fleste hundeholdere til å etterleve gitte pålegg. Det er viktig at det som departementet forslår gis mer detaljerte bestemmelser om bruken av tvangsmulkt i forskrift. Det vil også være en fordel om summen på en løpende dagmulkt blir fastsatt.

OPD opplever at det kan være vanskelig å kontrollere hvorvidt gitte pålegg overholdes og at det er et system basert på tillit. I praksis opplever OPD at brudd på pålegg blir kjent for politiet via informasjon fra tidligere fornærmede, eller ved at det skjer nye uønskede hendelser med samme hund som blir meldt til politiet.

Om endringsforslaget til § 17 a

OPD støtter departementets vurdering om at avlivning gjennom hastevedtak kun skal gjelde den eller de hundene som har forårsaket skaden.

Departementets foreslår å oppheve nåværende § 17 femte ledd og innføre klagerett for hastevedtak om umiddelbar avlivning. OPD støtter ikke departementet her og antar at dette vil medføre langt flere klager som politidistriktene og POD må håndtere. I praksis er saksbehandlingstiden allerede lang og dette vil medføre en ytterligere belastning på forvaltningsapparatet. Slik OPD erfarer er vedtak om umiddelbar avlivning forbeholdt de mest alvorlige og grove tilfellene. I de aller fleste tilfellene blir hundene innbrakt til kennel og eier av hunden blir deretter forhåndsvarslet om vedtak/omplassering og gitt frist til å inngi tilsvarende. Slik vi ser det er rettsikkerheten opprettholdt ved at sakene blir grundig vurdert før vedtak.

7.2 Hundeloven § 18. Avlivning eller omplassering av hund etter en eller flere uønskede hendelser

7.2.2.2 Departementets vurdering

OPD støtter departementets vurdering i å innføre tydeligere begreper slik at en får en mer enhetlig tolkning av bestemmelsen. Det er meget positivt at det er ønskelig å tydeliggjøre vilkårene for når det foreligger hjemmel for avlivning eller omplassering. Konkrete holdepunkter/momentene vil nok som nevnt kunne effektivisere politiets saksbehandling i hundesaker.

Det vil være en fordel om departementet klargjør, ev. i en veileder, hva som ligger i begrepet "*hundens nytteverdi*" i bokstav e. Det er i dag noe uklart hva som skal til for å omfattes av dette begrepet. OPD opplever at dette er et moment som ofte brukes i tilsvarende og i klager over vedtak fra hundeeier, og mener derfor at en presisering av begrepet vil gjøre arbeidet med vedtaksutforming og klagesaksbehandling enklere.

Høring om hvorvidt hundeholderen skal ha rett til å kreve innhenting av hundesakkyndig vurdering før politiets vedtak om avlivning

OPD er noe usikker på om en slik vurdering alltid bør innhentes før avlivning. Der hunden har påført for eksempel et menneske betydelig skade, bør en slik vurdering være uten betydning. En obligatorisk innhenting av hundesakkyndig vurdering vil være både ressurs- og kostnadskrevende, og det fremstår ikke som nødvendig i de mest alvorlige sakene.

OPD bemerker at det kan være nyttig å få adferds testet hunden i saker der politiet vurderer om hunden skal tilbakeleveres til eier eller omplasseres.

Som departementet nevner er OPD enig i at det viktig med tydelige rammer for hvordan en slik vurdering bør utføres. Departementet legger opp til at det er politiet som skal innhente en slik vurdering og at det skal gis en frist for tilbakemelding fra hundeeier på om dette er ønskelig. OPD er enig i at det må være hundeholder som dekker kostnadene knyttet til den hundesakkyndige vurderingen. Det må i tillegg tas høyde for å oppnevne et tilstrekkelig antall sakkyndige, slik at innhenting av en slik vurdering ikke trener saksbehandlingen. Forslaget

om at departementet oppnevner sakkyndig virker fornuftig, samt at det utarbeides enkle rutiner i disse sakene.

OPD er enig i departementets endringsforslag i at en hund som har påført et menneske betydelig skade normalt bør avlives. Det kan som nevnt være unntak og det nevnes en sak fra vårt distrikt. Her hadde en hund bitt en person og påført vedkommende betydelig skade, men det viste seg at fornærmede ved et uhell hadde satt stolbenet på poten til hunden. Hunden hadde ellers et godt gemytt og kunne vanskelig lastes for handlingen.

7.3 Hundeloven § 19 Farlige hunder

7.3.1.5 Departementets vurdering

OPD er enig med departementet om at det fortsatt er hensiktsmessig å ha en forskriftshjemmel om forbud mot visse raser. Det er et faktum at noen raser er utfordrende å håndtere og har uforholdsmessig stort skadepotensiale.

7.5 Hundeloven § 22 Forbud mot at en person skal kunne ha med hund å gjøre

Dette er en viktig bestemmelse for å sikre allmennheten mot uforsvarlig hundehold, samt å beskytte hunder som er gjenstand for belastende hundehold. OPD har ingen innsigelser til at forbudets lengde reduseres fra tre til to år. Det er fornuftig at forbudet kan gjøres varig der forbudet ikke overholdes og det er gjentatte brudd på hundelovgivningen.

8.1.2 Overtredelsesgebyr som nytt virkemiddel og ny § 24 a

OPD er veldig positive til administrative sanksjoner som bidrar til etterlevelse av pålegg, lik tvangsmulkt som nevnt tidligere.

I dag har vi som kjent ikke virkemidler som gir muligheten til å ilegge økonomiske sanksjoner ved forvaltningsmessige brudd på hundeloven. OPD er enig med departementet i at det er mer hensiktsmessig å styrke det forvaltningsmessige sporet, fremfor straffesporet i hundesaker. Det vil innebære en lettelse for straffesakskjeden og kan være vel så effektivt. Et overtredelsesgebyr er mindre inngripende, men vil være et incitament til å etterleve pålegg. Det vil imidlertid innebære at forvaltningen må ruste seg for å håndtere en økende saksmengde.

8.3 Hundeloven § 26 Ansvar for kostnader

Departementets forslag om at 70% av oppstillingskostnadene skal anses som en del av hundeholders saksomkostninger dersom vedtak om avlivning kjennes ugyldig i retten, fremstår som rimelig og fornuftig.

8.4 Hundeloven § 28 straff

8.4.1.4 Departementets vurdering

OPD er enig i departementets syn om at strafferammen kan nyanseres når det gjelder angrep eller skade på person, versus det å jage, angripe eller skade dyr. Rent praktisk vil

nyanseringen av strafferammen neppe utgjøre en stor forskjell, men det vil synliggjøre at angrep på mennesker sees på som en alvorligere hendelse.

11. Økonomiske og administrative konsekvenser

Slik OPD ser det vil økte tiltak mot forebygging føre til økt ressursbruk i forvaltningsdelen av politiet. Det antas at presset mot straffesakskjeden vil lettes noe.

Oslo politidistrikt sitt høringssvar er også sendt direkte til Landbruks- og matdepartementet etter avtale med POD.

Med hilsen

Jan Eirik Thomassen
Driftsenhetsleder

Saksbehandlere:
Anita Eskilt Andhøy
Politiadvokat 2

Christine Solberg
Politiadvokat

Kate Christin Johansen
seniorkonsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk.
Du kan på forespørsel få en underskrevet versjon av dette dokumentet.

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Øst politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:
21/107313 - 20

Dato:
22.11.2021

Høringssvar til forslag om endring av lov om hundehold

Øst politidistrikt viser til brev fra Politidirektoratet (POD) den 14.10.2021 vedrørende Landbruks- og matdepartementets høringsnotat om forslag til endringer i hundeloven. Departementet ønsker en lov som i større grad bidrar til å forebygge at skader og ulemper relatert til hundehold oppstår, samt å skape større forutsigbarhet.

Frist for merknader til POD er den 12.11.2021. Etter avtale sender vi inn våre kommentarer selv om høringsfristen er utløpt.

Øst politidistrikt støtter departementets forslag til endring i hundeloven i det aller vesentligste. Vi har imidlertid kommentarer til noen endringsforslag som følger under.

Innledningsvis vil vi bemerke at utarbeidelse av en veileder til loven etter iverksettelse er et nødvendig og hensiktsmessig tiltak.

Kommentarer til punkt 2.2.5

Øst politidistrikt støtter departementets endringsforslag mht. å endre definisjonen fra "vesentlig skade" til "betydelig skade" for å tydeliggjøre et skille fra straffelovens definisjon av kroppsskade. Vi støtter opplistingen av hva som utgjør betydelig skade. Politiet har erfaring med at det har skapt tolkningsvansker når begrepet tidligere har vært knyttet opp til straffelovens definisjon.

Kommentarer til punkt 2.3.1.5

Departementet foreslår en ny bestemmelse der det stilles krav til hundeholders kompetanse. Departementet viser til at politiet i sin forvaltningspraksis vil kunne vektlegge hundeholders kompetanse, men departementet ønsker ikke å lage en definisjon av hva som er nødvendig kompetanse, eller sette krav om kursbevis o.l. Vi bemerker til dette at det kan skape vanskeligheter for politiet å vurdere hundeholders kompetanse dersom det ikke legges noen føringer på hva som skal vurderes konkret. Erfaring tilsier at hundeholder vil påberope seg kompetanse som ikke kan dokumenteres, og det vil da bli svært vanskelig for politiet å

Øst politidistrikt

vurdere og vektlegge slike anførsler uten at vi kan kreve fremlagt dokumentasjon eller at det finnes noen spesifikke krav til slik kompetanse.

Kommentarer til punkt 3.1.1.5

Departementet ønsker å korte ned ordlyden i hundeloven § 4 til det mest essensielle for å gjøre bestemmelsen mer anvendelig. Øst politidistrikt mener at forslaget til ny ordlyd ikke i like stor grad som tidligere får frem aktsomhetskravet til hundeholder. For eksempel er kravet om hund rundt barn (under 12 år) endret fra:

"Hundeholderen skal vise særlig aktsomhet der det er barn, for å hindre slik kontakt mellom hund og barn som barnet eller voksne som følger barnet, ikke inviterer til, og for å forebygge at barn blir skremt. Om nødvendig skal hunden bli satt i bånd eller holdt tett inntil hundeholderen."

til nytt forslag:

"Det skal vises særlig hensyn overfor barn og andre hunder som utfører en tjeneste."

Vi mener at lovgiver i større grad må synliggjøre hundeholders aktsomhetskrav med hensyn til barn. Vi har forståelse for at bestemmelsen bør kortes ned, men vi støtter ikke at den kortes ned på bekostning av klarhet om aktsomhetskravet rundt barn.

Kommentarer til punkt 4.1.1.4

Departementet foreslår at fristen i nåværende § 10 på én uke, lempes noe på slik at ny ordlyd blir: "innen rimelig tid, dog ikke mindre enn en uke." Øst politidistrikt er i utgangspunktet enige i at fristen kan utsettes noe lengre enn en uke, men påpeker at det kan bli utfordringer når "rimelig tid" skal vurderes, samt at et slikt løst begrep kan medføre ulik praksis i ulike politidistrikter.

Vi støtter også at politiet må gjøre det som med rimelighet kan forventes dersom hunden er registrert i et egnet register som politiet har tilgang til.

Som departementet påpeker, er det svært sjelden at politiet fatter vedtak om avliving av hund. Vi støtter derfor også den videre adgangen til at politiet kan avlive hunder.

Kommentarer til punkt 5.2.1.2

Hovedparten av Øst politidistrikts hundesaker i 2020 gjaldt bortkomne hunder, det vil si hunder som blir funnet løse uten eier og som leveres til politiet etter hundeloven § 10 og hvor politiet må varsle hundeeier. Arbeidet vårt med disse sakene vanskeliggjøres ofte ved at hunden ikke har chip, slik at vi må bruke tid og ressurser på å spore opp eier. I flere av sakene må vi konkludere med at vi ikke finner eier, noe som betyr at ansvaret for hunden, herunder kostnad for forvaring, faller på politiet. Obligatorisk merking av hund vil gjøre vårt arbeid i disse sakene svært mye enklere. Vi mener derfor at det bør etableres en ID-merkeordning.

Kommentarer til punkt 7.1.1.5

Vi støtter forslaget om innføring av tvangsmulkt ved unnlatelse av å etterkomme pålegg gitt av politiet. Vi har erfaring med å ha pålagt tiltak overfor hundeeiere som vi ikke har hatt videre sanksjonsmulighet over. Vi mener derfor at innføringen av tvangsmulkt vil kunne gi oss bedre mulighet til å både benytte tiltak og å følge dem opp. Det er imidlertid lite anvisning på bruk av tvangsmulkt i bestemmelsen, slik at vi imøteser en nærmere regulering av dette i forskrifts form. I tillegg bemerker vi at dette er et nytt saksbehandlingsskritt for politiet, som vil kreve ytterligere ressurser.

Vi støtter videre at det er lovteknisk bedre med en punktvis oppramsing av tiltakene i bestemmelsen.

Vi tiltrer at avliving i akutte situasjoner reguleres i en egen bestemmelse for å tydeliggjøre at det er en spesialbestemmelse som bare unntaksvis benyttes.

Kommentarer til punkt 7.2.2.2

Departementet foreslår å endre bestemmelsen i § 18 om avliving eller omplassering etter uønskede hendelser slik at bestemmelsen kan forstås av enkeltpersoner, og at det er tydelig hvilke vilkår som må være oppfylt for at vedtak kan fattes.

Vi er enige i den lovtekniske utformingen ved at bestemmelsen deles i to deler, der den ene bestemmelsen regulerer angrep på mennesker og den andre angrep på dyr. Vi mener at opplistingen i ny § 18 av momenter som skal tillegges vekt i forholdsmessighetsvurderingen, er hensiktsmessige og gir gode føringer til vurderingene.

Slik lovteksten er formulert både i nåværende hundelov og i forslaget, er det først og fremst avliving som vurderes, jf. bruk av ordet "avliving" i første ledd, og først dersom avlivning ikke er et uforholdsmessig tiltak kan politiet omplassere dersom det er praktisk mulig og forsvarlig. Vi foreslår at det fremkommer tydeligere at omplassering er et alternativ i disse tilfellene, for eksempel ved å sette inn omplassering som et alternativ i § 18 første ledd.

Vi har særlig merket oss at det foreslås at hundeholderen kan kreve at det innhentes en sakkyndig vurdering og at det er politiet som skal innhente denne, for hundeholders regning, før vedtak om avliving fattes. Vi mener at dette vil medføre ytterligere behov for ressurser i politiet til hundesaker. Erfaringsvis krever saker om avlivning i dag betydelige ressurser i politiet, og det er lite sannsynlig at hundeholdere ikke vil kreve fremlagt en slik sakkyndig vurdering. Vi kan derfor allerede nå legge til grunn at innhenting av slik vurdering vil måtte skje i de aller fleste saker. På den ene side fordrer dette mer kapasitet og ressurser i politiet. På den andre siden ser vi det som positivt at vi kan legge vekt på en slik sakkyndig vurdering i saker om avliving. Bakgrunnen for dette er at saker om avliving veldig ofte gir mye og svært negativ oppmerksomhet rettet mot politiet og de enkelte saksbehandlere. Dersom vi i større grad kan bygge vurderingene på sakkyndiges uttalelser, vil det ensidige negative fokuset på politiet, sannsynligvis lette.

I forslaget til ny § 18 fremgår det av tredje ledd siste setning at vurderinger av hundens helse, skal utføres av autorisert veterinær. Det fremgår imidlertid ikke, verken av ordlyden eller av høringsnotatet, i hvilke tilfeller slik dokumentasjon skal fremlegges, hvem som har ansvar for å innhente dette og hvem som skal betale kostnadene. Vi foreslår at det tillegges en setning i tredje ledd om at slike vurderinger er opp til hundeholder å fremlegge og at også disse vurderingene gjøres for hundeholders regning.

Det foreslås en ny § 18 a annet ledd om vedtak om avlivning eller omplassering ved ensidig angrep på andre hunder eller kjæledyr. Ved vurderingen skal det etter bokstav b legges vekt på om hunden kan fryktes å angripe og skade samme eiers dyr på nytt.

Departementet foreslår at det skal legges vekt på om hunden fryktes å angripe og skade samme eiers dyr på nytt. Vi foreslår at det heller ses hen til om hunden kan fryktes å angripe og skade andre hunder eller kjæledyr på nytt, og ikke begrense dette til samme eiers dyr.

Kommentarer til punkt 7.5.1.4

Hundeloven § 22 om "forbud å ha med hund å gjøre", foreslås endret bl.a. ved at departementet fjerner flere situasjoner der politiet kan nedlegge slikt forbud. Vi støtter de foreslåtte endringene og er enig med departementet i at flere av situasjonene i nåværende lov (manglende merking av hund, flere hunder enn tillatt og hund som går ulovlig løs) fremstår som unødige strenge.

Kommentarer til punkt 8.1.2

Øst politidistrikt har merket oss at det foreslås innføring av overtredelsesgebyr i ny § 24 a. Bakgrunnen er å styrke det forvaltningsmessige sporet fremfor straffesporer ved å gi overtredelsesgebyr bl.a. ved brudd på ro og orden, antall hunder, båndtvang mv. Denne myndigheten skal legges til politiets forvaltningsenheter og vil reguleres ytterligere i forskrift. Vi bemerker at det er viktig for forutberegneligheten, rettssikkerheten til hundeholder og likebehandling, at bestemmelsene i forskriften gir konkrete anvisninger på hvilke overtredelser som gir grunnlag for gebyr og en oppstilling av gebyrets størrelse i forhold til overtredelsen.

Vi bemerker dessuten at også dette er en ny oppgave for politiets forvaltningsenheter og innebærer behov for mer ressursbruk i politiet.

Kommentarer til punkt 8.3.1.5

I høringsnotatet foreslås det at ansvaret for kostnader forbundet med forvaring av hund endres fra en "skal"-bestemmelse til en "kan"-bestemmelse.

Ordlyden i ny § 26 gir ingen anvisning på når det offentlige skal stå for kostnadene og når hundeholder skal stå for kostnadene. Det legges opp til en for skjønnsmessig vurdering av hvem som skal bære hvilke kostnader og hvordan fordelingen skal være. En så uklar ordlyd vil dessuten gi ulik praksis i ulike politidistrikter. Heller ikke høringsnotatet gir en anvisning på hvordan bestemmelsen skal tolkes. Det fremgår at "det kan gjøres en rimelighetsvurdering av hvorvidt det er rimelig/forsvarlig at hundeholderen står for hele kostnaden". Det fremgår videre kun ett eksempel og det er at "det offentlige" bør stå for den videre kostnaden dersom politiets saksbehandling går utover seks måneder. Dette gir ingen klar anvisning på når det offentlige skal bære kostnader. Det er også uklart hva som legges i "det offentlige". Det er herunder uklart om dette er politiet eller en annen offentlig instans. Vi foreslår heller en forskriftsbestemmelse som gir nærmere anvisning på hvordan kostnadene skal fordeles.

Vi støtter forslaget om at merutgifter til forvaring skal inngå i hundeholders sakskostnader slik at de kan etterses dersom hundeholder får medhold i retten.

Kommentarer til punkt 8.4.1.4

Vi støtter de foreslåtte endringene i bestemmelsen om straff.

Departementet ber særlig om innspill på om angrep på mennesker og dyr bør differensieres i bestemmelsen. Vi finner det rimelig at disse tilfellene ikke sidestilles. Vi ser at det er hensiktsmessig med en slik differensiering.

Kommentarer til punkt 11

Departementet mener at det er vanskelig å kvantifisere endringer i ressursbruken hos politiet. Det antas imidlertid at tydeligere bestemmelser og klarere skjønnsmessige begreper vil medføre enklere saksbehandling i politiet.

Øst politidistrikt mener at endringene får relativt store administrative og økonomiske konsekvenser for politiet i arbeidet med hundesaker. Med endringene vil det bli flere tiltak å iverksette og flere vurderinger som må foretas av den enkelte saksbehandler. Det vil også bli flere saksbehandlingsskritt å foreta i hundesaker som igjen medfører økt behov for saksbehandlerkapasitet. Vi peker særlig på at det foreslås at politiet skal innhente sakkyndige vurderinger før vedtak om avliving fattes (dersom det kreves av hundeholder) og at disse ekstra saksbehandlingsskrittene vil kreve mer ressurser i politiet. Vi peker også særlig på forslag om innføring av tvangsmulkt fra politiet. I tillegg er det en ny oppgave å ilegge overtredelsesgebyrer i hundesaker. Dette er nye saksbehandlingsskritt for politiet som vil kreve både opplæring internt og ekstra ressurser for å følge opp.

Øst politidistrikt er allerede presset på ressurser på forvaltningsfeltet, og ser derfor at endringene vil få administrative og økonomiske konsekvenser for oss. Slik ressursituasjonen er nå, har vi ikke kapasitet til å bruke mer ressurser på hundesaker. Dette vil derfor medføre at saksbehandlingstiden på både hundesaker og andre forvaltningssaker, vil øke.

Med hilsen

Eli Fryjordet
Politiinspektør

Elin Grøttjord
Politiadvokat

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Troms politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:
21/107313 - 21

Dato:
12.11.2021

Innspill på høring om forslag om endring av lov om hundehold

Innledning

Troms politidistrikt viser til Politidirektoratets høringsbrev av 14. oktober 2021 om forslag om endring av lov av 4. juli 2003 nr. 74 om lov om hundehold (hundeloven). Høringsfristen er satt til 26. november 2021.

Forvaltningsseksjonen ved saksbehandler Merethe Sommerseth har besvart høringen for Troms politidistrikt. Høringen er forelagt for seksjon for påtale uten at de hadde innspill til høringen.

Svaret på høringen er bygd opp etter høringens struktur og oppbygning. Troms politidistrikts merknader skrives til hver enkelt bestemmelse, i de tilfeller bestemmelsen ikke er tatt med i høringssvaret har vi ingen merknader til endringen.

I høringsnotatets punkt 11 uttaler departementet at de tar sikte på å utarbeide en veileder til hundeloven som skal være til støtte for politiet, kommuner, statsforvalter og hundeholdere. Gjennomgående i høringsnotatet legges det opp til at veilederen skal bidra til økt forutberegnelighet for hundeholdere og lik forvaltning av loven. Departementet uttaler selv i punkt 1.3.1.1 at de ser behov for en veileder som "tydeliggjør innholdet i de ulike bestemmelsene, og bidrar til en bedre etterlevelse og en mer enhetlig praktisering av bestemmelsene". Troms politidistrikt mener denne veilederen må være tilgjengelig for enhver når eventuelle endringer av hundeloven trår i kraft.

Kapittel 1 – Innledende bestemmelser

§ 2 – Definisjoner

Bokstav b:

Barn blir i § 2 b definert som "personer under 12 år", dette er en videreføring av gjeldende definisjon. I forarbeidene til dagens hundelov fremgår det ikke hva som er begrunnelsen for at alderen er satt til 12 år, og departementet har heller ikke gått nærmere inn på dette i høringsnotatet. Troms politidistrikt skulle ønske det var redegjort nærmere for hvorfor alderen er satt til 12 år. Eksempelvis er det i forslaget § 18 uttalt at det ved vurderingen av om en hun skal avlives eller omplasseres skal legges særlig vekt på om et barn er angrepet eller skadet. I høringsnotatet fremgår det at departementet ønsker å få frem at det er sårbarheten

Troms politidistrikt

til den som er angrepet/skadet som skal tillegges vekt. For å tydeliggjøre hvilke andre personer som bør anses som sårbare personer hadde det vært hensiktsmessig å vite om det er barnets fysiske størrelse, vurderingsevne eller andre forhold som gjør at barn under 12 år er særlig sårbare.

Bokstav d og e:

Vi er positive til at ordlyden endres fra "vesentlig skade" til "betydelig skade". Troms politidistrikt støtter også at definisjonen for betydelig skade på menneske og dyr blir definert hver for seg.

Troms politidistrikt mener det er uheldig at det i punkt 1 i bokstav d stilles krav om flere dype, punktformede sår. Ett slikt bitt som går dypt ned i muskulatur kan få alvorlige konsekvenser dersom bittet treffer på et sårbart sted. Videre stilles det spørsmålsteget ved hvordan det skal kunne dokumenteres tydelig at "det har foregått med noe voldsomhet". Skal vurderingen baseres på en helsefaglig vurdering av bittet eller skal politiet vurdere dette ut fra om hendelsen hvor mennesket ble bitt fremstod som voldsom? Dette bør tydeliggjøres for å kunne oppnå departementets ønske om økt forutsigbarhet og likebehandling.

Troms politidistrikt mener at ordet "rusker" i § 2 e. nr. 4 bør byttes ut med "rister".

I punkt 5 i bokstav d åpnes det for skjønn ved at "bitt på hode og hals" gjør at det skal mindre til for at kriteriene i de tre første punktene anses oppfylt. Slik dette er formulert åpnes det for en skjønnsmessig vurdering som potensielt gir grunnlag for ulik praktisering av bestemmelsen. Vi mener det bør vurderes om bitt på hode eller hals skal være et eget kriterium som utgjør betydelig skade på menneske, i stedet for å være et punkt som senker terskelen for at de andre punktene skal være oppfylt. Alternativt kan "bitt på hode og hals" tas inn som et moment i de bestemmelsene hvor det likevel skal utøves skjønn når det kommer til valg av tiltak, eksempelvis i forslaget § 17 a om politiets inngrep ved akutt fare og § 18 om avliving eller omplassering av hund etter angrep eller skade på menneske.

Bokstav f og g:

Ettersom begrepet "angrep" blir benyttet i flere bestemmelser i loven er vi enig i at begrepet bør defineres. Angrep er i forslaget definert som "en målrettet bevegelse mot et annet dyr eller et menneske, der handlingen objektivt sett er egnet til å skremme eller skade". I punkt 7.1.1.4 under "Om endringsforslag til § 17 a" uttaler departementet at

"Ordet «angrep» omfatter dermed alt fra bitt til glefsing, til at en hund griper tak i, hopper opp på eller truer noen. Angrep vil ikke omfatte hopping i forbindelse med hilsing og lek, bjeffing, og atferd som ikke gir et reelt grunnlag for frykt..."

Troms politidistrikt mener det er positivt at tolkningen av begrepet presiseres og på den måten skaper tydeligere rammer for den skjønnsmessige vurderingen.

§ 3 – Generelt aktsomhetskrav

Troms politidistrikt støtter at det må være et generelt aktsomhetskrav i hundeloven. I punkt 2.3.1.5 fremgår det at det er viktig at hundeholderen velger en rase og størrelse på hunden som han eller hun har forutsetninger for å mestre for å ivareta aktsomhetskravet. Dette mener vi bør komme frem i lovteksten slik at det fremgår tydelig for hundeholdere.

Vi mener det bør stilles samme krav til kompetanse for den som midlertidig har ansvar for hunden som for hundeholderen. Det er ikke definert hvor lenge midlertidig ansvar kan være, noe som tilsier at det kan være over lengre tid. I de tilfeller hunden er overlatt til noen andre er behovet for at aktsomhetskravet opprettholdes like sterkt som når hunden er hos sin eier. I tillegg er ikke begrepet "nødvendige forutsetninger" definert i loven og det vil derfor være uklart hva som skiller det begrepet fra "nødvendig kompetanse" som er definert forslaget § 2.

§ 3 a – Kompetanse

Departementet foreslår et krav om at hundeholder innehar "den kompetanse som er nødvendig for å ivareta aktsomhetskravet". I utgangspunktet mener Troms politidistrikt at det er positivt med et kompetansekrav for hundehold og at dette potensielt kan virke forebyggende. Departementet ønsker ikke å lage en rigid definisjon på hva som er nødvendig kompetanse. Kompetanse vil ifølge departementet omfatte hundeholders kunnskap, ferdigheter og evner, og både real- og formell kompetanse inngår. Det vil ifølge departementet ikke bli stilt krav om kursbevis.

Bestemmelsen legger rette for utstrakt skjønn når det kommer til hva en skal godta som kompetanse, hvordan kompetansen skal dokumenteres, hvordan dette skal vektlegges i hvert enkelt tilfelle og hvilken vekt mangelfull kompetanse skal tillegges. Derfor mener vi det vil være utfordrende for politiet å vektlegge hundeholderens kompetanse i vår praksis. Troms politidistrikt mener det er uhensiktsmessig å innføre et kompetansekrav som ikke lar seg kontrollere eller håndheve på noen måte.

Dersom kompetansekravet innføres som foreslått bør det som minimum gis tydelige retningslinjer for hvordan kompetansekravet skal håndheves slik at en ivaretar hensynet til likebehandling. Det bør fremgå av retningslinjene i hvilke tilfeller kompetansekravet skjerpes.

Kapittel 2 – Sikring av hunder

§ 4 – Alminnelige regler om sikring av hund. Vilkår for å la hund være løs

Troms politidistrikt er positive til at det fremheves at det skal tas særlig hensyn til barn og andre hunder i tjeneste.

Vi mener at det bør fremgå eksplisitt av bestemmelsen at det er et vilkår for å ha hunden løs at den kommer på innkalling, også dersom den ikke har lyst. Dersom det fremgår eksplisitt av ordlyden vil det være tydeligere for hundeholderen hva slags type kontroll som kreves. En hundeholder bør ha såpass kontroll at vedkommende kan stoppe den løse hunden fra å hoppe på vilkårlige mennesker. Et slikt krav vil også kunne forebygge at hunder driver eller forfølger vilt.

§ 6 – Sikring av hund ved båndtvang m.m

Når det kommer til vurderingen av å fastsette båndtvang har ikke Troms politidistrikt store innvendinger til de to alternativene som er foreslått. Det er imidlertid viktig at kommunale forskrifter er vedtatt med tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag, spesielt når overtredelse av forskrift kan medføre straffeansvar.

Kapittel 3 – Løse hunder

§ 10 – Løse hunder

Troms politidistrikt støtter departementets vurdering om at "enhver" fortsatt skal kunne oppta løse hunder. Dersom det settes begrensninger på hvem som har lov å oppta en løs hund vil risikoen for uønskede hendelser som involverer hund øke.

Videre mener vi det må fremgå tydelig av hundeloven § 26 hvem som skal dekke kostnadene ved forvaring av løs hund. Kostnadene for slik forvaring mener vi bør ligge hos hundeholderen, og dersom hunden er merket bør registrert eier være den som blir gjort ansvarlig.

Troms politidistrikt er enig i at politiet må gjøre noe mer for å oppnå kontakt med eier dersom hunden er ID-merket og registrert i egnet register. Det bør imidlertid fremgå klart av en veileder hva og hvor mye politiet skal foreta seg for å få kontakt med registrert eier.

Departementets vurdering om å beholde politiets mulighet til å avlive hund som er funnet støtter vi. Ikke alle hunder lar seg lett selge eller omplassere, og en plikt til omplassering/salg vil medføre stor ressursbruk og omfattende kostnader for staten.

Kapittel 4 – Ro og orden, antall hunder og merking av hunder

§ 13 – Merking av hunder

Troms politidistrikt mener at det bør innføres et krav til merking av hund i hundeloven, og at det opprettes et sentralt register som politiet kan få innsyn i ved behov. I mange tilfeller blir uklarhet rundt eierforhold ofte brukt som et argument for å unnsnippe tiltak etter hundeloven. Krav til merking og opprettelse av sentralt register vil i stor grad fjerne slik uklarhet.

Videre vil et krav om merking lette politiets arbeid med å identifisere hundens eier. I de tilfeller løse hunder blir opptatt av politiet og de ikke er merket, bør politiet kunne pålegge merking på eiers kostnad før hund utleveres. Enhver ansvarlig hundeeier bør ha egeninteresse i å merke hunden for å unngå at hunden kommer på avveie og unngå at hunden potensielt blir solgt, omplassert eller avlivet.

Det bør også fremgå av lovbestemmelsen hvem som er ansvarlig for at de registrerte opplysningene oppdateres ved eventuelt eierskifte. Det vil være naturlig at dette ansvaret tilfaller den som avhender hunden.

Kapittel 5 – Personers rettigheter og plikter i nøds- og faresituasjoner

§ 14 – Inngrep på stedet mot hund som jager eller angriper mv

Troms politidistrikt mener det bør fremgå av bestemmelsen at avlivning bør begrenses så langt som mulig i nøds- og faresituasjoner. Fremgår det eksplisitt av bestemmelsen kan det ha en preventiv effekt med tanke på at det ikke brukes mer inngripende tiltak enn nødvendig.

For øvrig vises det til våre merknader om definisjonen av begrepet "angrep" ovenfor under § 2.

§ 15 – Hund som utgjør klar fare for husdyr og tamrein

Troms politidistrikt foreslår at § 15 første punktum flyttes til kapittel 3 om løse hunder og opprettes som § 10 a. Dersom reglene om muligheten til å oppta løse hunder er samlet vil det gjøre loven mer oversiktlig og ryddig. Muligheten for å avlive hunden på stedet bør imidlertid fremgå av kapittel 5. Eventuelt bør det innføres en henvisning i § 10 til § 15 slik at det fremgår tydelig at det også er regulering av løs hund i kapittel 5.

Kapittel 6 – Sikringstiltak mot problematisk hundehold

§ 17 – Politiets forebyggende virkemidler

Troms politidistrikt er enige med departementet om at det ikke vil være forholdsmessig bruk av ressurser å involvere sakkyndig før vedtak om forebyggende tiltak fattes. Dersom det skal

brukes sakkyndig i slike saker og saksgangen blir lengre, vil det i noen tilfeller antagelig være nødvendig å ta hunden i midlertidig forvaring frem til det foreligger sakkyndigvurdering for å verne om enkeltpersoners eller allmennhetens sikkerhet eller trygghet.

For øvrig støtter vi at mulige forebyggende tiltak listes opp for å gjøre bestemmelsen mer oversiktlig. Det er også positivt at det fremgår at listen ikke er uttømmende. Vi mener imidlertid at det bør fremgå av bestemmelsen at det skal være lav terskel for politiet til å gripe inn med forebyggende tiltak for å forebygge problematisk hundehold.

Troms politidistrikt er også positiv til at det åpnes for å ilegge hundeholder tvangsmulkt for å få hundeholder til å etterleve gitte pålegg. Vi anser det som en forutsetning at det gis tydelige retningslinjer om bruken og utformingen av tvangsmulkt for å sikre likebehandling.

§ 17 a – Politiets inngrep ved akutt fare

Troms politidistrikt støtter departementets vurdering om å skille ut hjemmelen for å avlive hunden på stedet i en egen bestemmelse. Det fremstår mye mer oversiktlig når de forebyggende tiltakene og inngrep ved akutt fare er fremstilt hver for seg. Videre mener vi det er positivt at et slikt hastvedtak om avlivning stadfestes skriftlig i etterkant.

§ 18 – Avlivning eller omplassering av en hund etter angrep eller skade på menneske

Troms politidistrikt støtter den strukturelle endringen som gjøres ved å skille angrep/skader på mennesker og dyr i hver sin bestemmelse, henholdsvis §§ 18 og 18 a.

Vi er positive til at det gjøres en oppstilling av momenter det skal legges særlig vekt på. Departementet har i høringsnotatet fremhevet at uklare begreper har ført til vilkårlige tolkninger og dermed lite forutberegnelighet for befolkningen. Ettersom definisjonene i § 2 henger nært sammen med denne bestemmelsen er det behov for presiseringer av flere av definisjonene for å skape likebehandling.

I bokstav b fremgår det at det skal tillegges særlig vekt om det er et barn som er angrepet eller skadet. I høringsnotatet uttaler departementet at de bokstav b skal vise at skadelidtes sårbarhet kan tillegges vekt i vurdering. Vi er positiv til at dette skal tillegges særlig vekt, men dersom departementet mener at også andre sårbare personer skal omfattes bør det presiseres i en veileder.

Videre fremgår det av forslagets bokstav d at det skal legges særlig vekt på den risiko hunden og hundeholdet kan antas å medføre i fremtiden. I tidligere praksis har det vært lagt vekt på at en hund som har bitt en gang har større risiko for å reagere på samme måte dersom hunden kommer i en lignende situasjon på nytt.

Troms politidistrikt har ikke innvendinger mot at det innføres en rett for hundeholder å kreve sakkyndigvurdering slik forslaget er fremsatt fra departementets side. Videre er det etter vår vurdering en forutsetning at de sakkyndige oppnevnes av departementet for å sikre at de har tilstrekkelig kompetanse, og at det er klare retningslinjer for hva den sakkyndige skal vurdere. Vi mener også at det bør fremgå av retningslinjene at den sakkyndige skal gi en anbefaling om det er nødvendig med tiltak og eventuelt hvilke tiltak.

Kostander knyttet til bruk av sakkyndig vil kunne avhenge av hundeeiers betalingsevne. Troms politidistrikt mener likevel at kostandene bør ligge hos hundeeier for tiltak etter hundeloven, ikke politiet.

Dersom det innføres et kompetansekrav til hundeholder mener Troms politidistrikt at den sakkyndige bør kunne vurdere om hundeholder har den nødvendige kompetansen som trengs for å overholde aktsomhetskravet for den aktuelle hunden. Dette vil kunne spille inn på politiets vurdering av hvilke tiltak som er nødvendig. Dersom hendelsen ikke kan lastes hunden, men manglende kompetanse hos hundeholder, vil omplassering kunne være et aktuelt tiltak. I slike tilfeller bør politiet ha mulighet til å pålegge hundeholder å oppnå den nødvendige kompetansen for å kunne fortsette hundeholdet.

Når det kommer til vurdering etter annet ledd bokstav f som skal gjennomføres av autorisert veterinær, bør det fremgå at slik vurdering gjøres for hundeholderens regning. I tillegg bør det gis retningslinjer for om slik undersøkelse skal gjennomføres i alle tilfeller det gjøres en vurdering etter § 18 eller om det kun skal gjøres dersom hundeholderen krever det.

Troms politidistrikt støtter forslaget om at en hund som har påført et menneske betydelig skade normalt bør avlives. Når det kommer til vår vurdering av definisjon av begrepet "betydelig skade" viser jeg til redegjørelsen under § 2.

§ 18 a – Avlivning eller omplassering av hund etter angrep eller skade på tamrein, husdyr, hjortevilt eller andre hunder

Troms politidistrikt mener det bør fremgå av hundeloven at politiet kan pålegge hundeier å få gjennomført saueaversjonstrening, og kreve dokumentasjon på at slik trening er bestått. Dette bør fremgå av listen over forebyggende tiltak som fremgår i endringsforslaget til § 17.

§ 19 – Farlige hunder

Troms politidistrikt mener det er hensiktsmessig å ha en mulighet til å forby enkelte type hunder/hunderaser. I § 19 fjerde ledd fremgår det at politiet kan ta i forvaring og kreve utført en kyndig undersøkelse av hundens atferd mv., og at det er politiet som skal fastsette hvem som skal undersøke hunden. Vi mener at departementet må fastsette hvem som skal utføre slik undersøkelse og det bør som et minimum fremgå tydelig hvilken kompetanse den kyndige må inneha. Det bør også fremgå at det ikke er anledning for hundeholderen å be om fornyet vurdering.

Kapittel 7 – Administrative virkemidler, straff og erstatningsansvar

§ 24 – Politiets forvaring av hund

Etter forslaget § 17 som omhandler politiets forebyggende virkemidler fremgår det av annet ledd bokstav g at politiet kan ta en hund i midlertidig forvaring om nødvendig. Troms politidistrikt mener rammene for midlertidig forvaring bør fremgå av § 24, herunder hvor lenge en hund kan holdes i midlertidig forvaring.

§ 24 a – Overtredelsesgebyr

Troms politidistrikt er enig i at overtredelsesgebyr kan være et nyttig virkemiddel for blant annet brudd på båndtvangsbestemmelsen. Som departementet uttaler så er det ikke alle typer overtredelser som kvalifiserer for bot eller fengsel, og muligheten for å gi en mildere sanksjon vil kunne ha en forebyggende effekt.

Dersom overtredelsesgebyr innføres er vi enige i at det må fastsettes når overtredelsesgebyr er aktuelt, konkrete summer for de ulike overtredelsene og en øvre grense for gebyret.

§ 26 – Ansvar for kostnader

I bestemmelsens første ledd fremgår det at "Tiltak etter hundeloven kan gjennomføres for hundeholderens regning." Troms politidistrikt er enig i at hundeholder må stå for kostanden ved gjennomfør av tiltak etter hundeloven. Baksiden er at det vil kunne medføre en uheldig forskjellsbehandling basert på hundeeiers økonomiske forhold og i noen saker fremprovosere samtykke til avlivning fra hundeeier.

Vi mener imidlertid det bør tydeliggjøres i bestemmelsen hvilke kostnader hundeholder er ansvarlig for, herunder forebyggende tiltak, forvaringskostander, kostnader ved undersøkelse av sakkyndig, kyndige og veterinær o.l.

Videre mener vi at hovedregelen bør være at hundeholder er ansvarlig for kostnadene, og at det således ikke bør være en kan bestemmelse. Det bør heller presenteres et unntak fra hovedregelen hvor det fremgår at det offentlige står for videre kostnad dersom saksbehandlingstiden går ut over seks måneder og dette skyldes politiet.

Med hilsen

Astrid Elisabeth Nilsen
Politimester

Stina Bakke Eriksen
fungerende driftsenhetsleder/politiinspektør

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandler:
Merethe Sommerseth
rådgiver

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Økokrim

Deres referanse:

Vår referanse:
21/107313 - 25

Dato:
16.11.2021

Innspill på høring om forslag om endring av lov om hundehold

Landbruks- og matdepartementet sendte 1. september på høring forslag om endring i lov om hundehold. Høringsfristen er 26. november og intern frist for merknader til Politidirektoratet var 12. november. Vi beklager at våre merknader kommer noe etter fristen.

Økokrim har nasjonalt fagansvar for bekjempelsen av dyrevelferdskriminalitet, og er ved påtaleinstruksen § 35-4 gitt saklige kompetanse for overtredelser av dyrevelferdsloven. De følgende merknader gis derfor med et dyrevelferdsperspektiv.

Økokrim er positive til at det hjemles et kompetansekrav til hundeholder. Ikke kun for å regulere sikkerhetsaspektet rundt hunder og hundehold, men også for å bedre hunders velferd. Dette er i samsvar med kompetansekravet i dyrevelferdsloven § 6, og det syn som kom til uttrykk i St.meld. nr. 12 (2002–2003) fra Landbruksdepartementet, "Om dyrehold og dyrevelferd". Dyr skal ikke påføres unødige belastninger, og for å hindre dette må hundeholder møte den enkelte hunds atferdsmessige behov. Utforming av miljøet i henhold til hundens behov vil redusere faren for vanskjøtsel som skyldes uvitenhet, og vil resultere i at dyrevelferd tillegges større vekt.

Videre er Økokrim positive til innføring av opptrappende virkemiddelbruk ved uønsket hundehold. Anledning til å benytte mindre inngripende virkemidler før avlivning vil i et dyrevelferdsperspektiv kunne hindre avlivninger som ikke alene kan begrunnes i hundens problemadferd mv. Til eksempel kan det hindre avlivning av fysisk og psykisk sunne hunder, men hvor hundeholder har satt hunden i en situasjon som skapte uønsket adferd, og i noen tilfeller en farlig situasjon. I den sammenheng anses også forslaget om innføringen av en ikke uttømmende liste med momenter for vurderingen av avlivning, jf. forslaget § 18, som viktig for å fremme forsvarlige og dyrevelferdsmessige vurderinger samt ensartet praksis.

Med hilsen

Geir Kjetil Finneide
fagdirektør

Hans Tore Høviskeland
førstestatsadvokat

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Økokrim

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Sør-Øst politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:
21/107313 - 22

Dato:
04.11.2021

Innspill til forslag om endring av lov om hundehold

Sør-Øst politidistrikt viser til Politidirektoratets brev av 14.10.2021 og forslag om endring av lov av 4. juli 2003 nr. 74 om lov om hundehold (hundeloven).

Frist for merknader til Politidirektoratet er 12.11.2021.

Sør-Øst politidistrikt stiller seg på generelt grunnlag positive til at det utarbeides en ny hundelov. Politidistriktet mener det er hensiktsmessig at forslaget om endring har klarere definisjoner og at det legges vekt på forebygging og hundeholders ansvar for å unngå uheldige situasjoner. De sakene politiet behandler etter hundeloven vil naturlig nok være av stor betydning for hundeeierne, og det er mye følelser involvert. Da er det viktig med likebehandling og at man har tydelige og objektive momenter å vurdere de konkrete sakene etter.

Vi er enige med departementet i at det er behov for en veileder til hundeloven for å sikre bedre etterlevelse og lik praktisering.

Kommentarer til punkt 2.3 Hundeloven § 3 Generelt aktsomhetskrav

Sør-Øst politidistrikt er enige i at økt kompetanse hos hundeeierne vil virke forebyggende og at det er viktig med hundeeiere som har forståelse for hva hundehold innebærer, men mener at kompetansekravet blir utvannet når det er opp til enhver å vurdere sin egen kompetanse. Hva den enkelte legger i "nødvendig kompetanse" er svært forskjellig og flere vil nok oppfatte seg selv som kompetent uten at de egentlig har noen utdanning eller mye erfaring med hund.

Vi har forståelse for at det er vanskelig å sette et konkret krav til kompetanse eller gjennomføring av bestemte kurs, ikke minst fordi det er stor forskjell på ulike hunderaser, hva hunden skal brukes til osv., men vi mener bestemmelsen fort vil ende opp uten noen praktisk betydning.

Departementet har skrevet at politiet i sin forvaltningspraksis skal kunne vektlegge hundeholders kompetanse. Dette kan bli vanskelig i praksis når det ikke foreligger klare krav. Dette kan kanskje avhjelpes av at man kan pålegge hundeeier å gjennomføre et kurs som et

Sør-Øst politidistrikt

forebyggende virkemiddel etter § 17 dersom man mistenker at hundeeier ikke innehar nødvendig kompetanse.

Kommentarer til punkt 3.1 Hundeloven § 4 Alminnelige regler om sikring av hund. Vilkår for å la hund være løs

I departementets forslag er det skrevet at "hunder kan bare være løse under tilsyn og kontroll som i størst mulig grad forebygger og forhindrer skader eller ulemper for *mennesker, husdyr, vilt eller eiendom*", vår utheving.

Sør-Øst politidistrikt stiller spørsmål om bestemmelsen også skal gi et vern for andre dyr, eksempelvis hunder og katter, eller om opplistingen av mennesker, husdyr, vilt, eiendom og hunder i tjeneste er uttømmende. Hvis det er meningen at også hunder, katter og andre dyr skal være med bør bestemmelsen endres slik at det klart fremkommer.

Kommentarer til punkt 4.1 Hundeloven § 10 Løse hunder

Sør-Øst politidistrikt er positive til endringen om at hundeholder kan varsles ved egnet kunngjøring istedenfor i avis.

Videre er vi enige i at det bør være mulig å avlive løse hunder som er i politiets forvaring dersom det ikke er mulig å omplassere hunden. Vi bemerker at vi alltid søker å omplassere der hunden er omplasseringsdyktig og at det vil være et fåtall av saker hvor man er nødt til å avlive. Det er generelt ikke så ofte vi har saker med løse hunder hvor vi ikke finner hundeeier.

Kommentarer til punkt 5.2 Hundeloven § 13 Merking av hund

Sør-Øst politidistrikt er av den oppfatning at alle hunder bør merkes. Dette vil lette politiets oppgaver og vil være til både hunden og hundeeiers fordel. Dette gjelder særlig i saker med løse hunder, men også hvor en ukjent hund har gått til angrep når eier ikke er til stede.

Kommentarer til punkt 6.1 Hundeloven § 14 Inngrep på stedet mot hund som jager eller angriper mv.

Både i den nåværende hundeloven og i forslaget på ny hundelov er det i § 14 tredje ledd bokstav a siste setning skrevet "Dette fritar ikke den som helt eller delvis *har provosert et angrep*, fra straffansvar eller erstatningsansvar" (vår utheving).

Sør-Øst politidistrikt foreslår at dette endres til at den som har "*fremprovosert et angrep*" ikke fritas. Vi mener dette viser tydeligere at det må foreligge en viss subjektiv skyld fra den som har provosert hunden for at han eller hun skal ha et straffansvar eller erstatningsansvar. Det er klart at mange handlinger som mennesker utfører vil kunne provosere en hund, men ikke alle handlinger bør likevel gjøre at fornærmede får straff- og erstatningsansvar. For eksempel vil det for mange hunder være provoserende med høye lyder, uten at vi kan si at en fotballdommer uten videre får straffeansvar dersom han blåser i fløyta under en kamp slik at en hund blir provosert og går til angrep.

Videre mener vi at "fremprovosert" er mer i tråd med vanlig ordbruk og at det gjør bestemmelsen lettere å forstå for enhver.

Vi bemerker at bestemmelsens tredje ledd ikke er inndelt i tre bokstaver i forslaget, men ut fra sammenheng og referansen til § 14 tredje ledd bokstav b i § 15 antar vi at dette skal gjøres.

Kommentarer til punkt 7.1 Hundeloven § 17 Umiddelbare politiltak for å vareta sikkerheten og tryggheten til enkeltpersoner, allmenheten og dyr

Sør-Øst politidistrikt er enige i at det bør være en lav terskel for å gi pålegg om tiltak etter § 17. Videre er vi enige med departementet i at det er mer oversiktlig med en punktliste.

Bokstav d er et godt virkemiddel i forebyggingsøyemed.

Vi er enige i at det ikke bør tas en sakkyndig vurdering i disse sakene da dette vil ta fryktelig lang tid og at terskelen for å pålegge tiltak fort vil bli høyere enn det som er intensjonen.

Vi er positive til innføring av tvangsmulkt. Vi opplever at forvaltningen har begrenset mulighet til å følge opp at påleggene blir fulgt opp av hundeeier og mener dette vil være et godt verktøy for å sikre at tiltakene gjennomføres.

Kommentarer til punkt 7.2 Hundeloven § 18. Avlivning eller omplassering av hund etter en eller flere uønskede hendelser

Sør-Øst politidistrikt er generelt positive til videreføring og videreutvikling av ulike vurderingsmomenter.

Når det gjelder § 18 første ledd bokstav c viser vi til det vi har skrevet om punkt 6.1 vedrørende bruken av orden "fremprovosert".

Vi stiller oss skeptiske til bruk av sakkyndige i alle saker etter § 18. Basert på den erfaring vi har med hundesaker mener vi det er grunn til å tro at de aller fleste vil kreve en sakkyndig vurdering av hunden. Dette vil gjøre at sakene tar lengre tid, økt ressursbruk og økt belastning for hunder som eventuelt blir stående lenger i forvaring.

I klare saker med "betydelig skade" ser vi det som en unødvendig bruk av ressurser og en ekstra belastning for hunden. Videre kan det bli vanskelig å vekte vurderingene opp mot hverandre dersom politiet og den hundesakkyndige kommer til forskjellig resultat. Et forslag er at i de sakene med "betydelig skade" bør det være politiet som eventuelt kan be om en sakkyndig vurdering og ikke hundeeieren. Vi mener dette vil gi politiet et viktig verktøy dersom de er i tvil om det er riktig å avlive hunden og vil sikre hensynet til sakens opplysning i saken. Dette mener vi også er i tråd med utgangspunktet om at hunder som har påført et menneske betydelig skade normalt "bør" avlives.

I saker med mindre skadeomfang, altså skade som faller utenfor "betydelig skade" etter loven, vil det som regel være større tvil om vilkårene for avlivning eller omplassering er oppfylt, og vi mener det er mer hensiktsmessig å bruke tid og ressurser på å få en vurdering av sakkyndig i disse tilfellene.

Vi er av den mening at den hundesakkyndige bør være en veterinær med etterutdanning eller kurs innen hundeatferd og atferdsproblemer. Disse vil nødvendigvis ha et bedre grunnlag for å vurdere de skader som er påført i tillegg til atferden til hunden.

Etter det vi kan se vil det ikke være mange som har den påkrevde utdannelsen til å opptre som sakkyndig i hundesaker. Vi ser et økt tilfang av hundesaker og på bakgrunn av at det er stadig flere hundeeiere i Norge, er vi bekymret for at det vil ta uforholdsmessig lang tid å ferdigstille sakene.

Kommentarer til punkt 8.1 Hundeloven § 24 Politiets forvaring, omplassering, salg og avliving av hund

Etter endringsforslaget § 24 første ledd bokstav b kan politiet ta hånd om en hund dersom vilkårene i §§ 18, 19 eller 20 er til stede. Hunden kan da holdes i forvaring inntil saken om salg, omplassering, utførsel eller avlivning er endelig avgjort.

Sør-Øst politidistrikt mener det bør være adgang til å ta hunder i forvaring inntil saken er endelig avgjort også dersom vilkårene i § 18 a er til stede. Etter det vi kan se nå åpner forslaget kun for at hunden kan tas i forvaring etter § 17 og da vil politiet kun ta hunden i "midlertidig forvaring".

Kommentarer til punkt 8.2 Hundeloven § 25 Saksbehandling, overprøving og iverksetting av vedtak

Departementet har foreslått å fjerne muligheten til å iverksette vedtaket straks dersom hundeeier ikke betaler kostnadene ved forvaring. Dette på bakgrunn av at det kan fremstå uhensiktsmessig sett i lys av endringsforslaget i § 26.

Etter Sør-Øst politidistrikts erfaring er det ofte at hundeeier ikke har betalingsevne og at det heller ikke er midler å ta utlegg i. Hvis man fjerner muligheten til å iverksette vedtaket når hundeeier ikke betaler, vil politiet ende opp med høye kostnader i forbindelse med forvaring av hunden dersom vedkommende klager på vedtaket. Vi frykter at dette kan gjøre at politiet blir forsiktige med å ta hunder i forvaring dersom man mistenker at hundeeier ikke har betalingsevne. Dette kan igjen føre til at farlige hunder blir værende i samfunnet med den trusselen det utgjør for mennesker og dyr.

FELLES ENHET FOR UTLENDING OG FORVALTNING

Torill Sorte

Politiinspektør

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandler
Stine Marie Sydow-Rusten
forvaltningsjurist